

*Pedagógiai Programunk neve:
„Harmóniában a természettel”*

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Tartalom

A Pedagógiai Program jogszabályi háttere	4
Bevezető.....	4
Intézményünk bemutatása.....	5
Az intézmény adatai	5
Gyermekkép, óvodakép	7
Gyermekkép.....	7
Óvodakép	7
Óvodánk nevelési céljai	8
Óvodai nevelésünk alapelvei	8
Az óvodai nevelés feladatai	8
Az óvodai nevelés általános feladatai	8
Az egészséges életmód alakítása	9
Az egészséges életmód kialakításának alapvető területei	9
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	11
Testápolás.....	11
Öltözködés.....	11
Étkezés	12
Pihenés/alvás rendszer.....	12
Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	12
A tevékenység célja.....	12
Az érzelmi nevelés és a szocializáció szoros kapcsolatban van.....	12
Feladataink	12
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	13
Boldogságórák	14
A boldogságórák célja.....	14
Az anyanyelvi.-értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	15
A tevékenység célja.....	15
Cél	15
Feladataink	15
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	16
Az óvodai élet megszervezésének elvei.....	16
Személyi feltételek	16
Tárgyi feltételek.....	17
Az óvodai élet megszervezése	17
Az óvoda kapcsolatai.....	19
Óvoda-család	19
Kapcsolatunk az intézményekkel	20
Egyéb kapcsolatok.....	21
Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	21
Játék.....	21
A tevékenység célja.....	22
Feladataink	22
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	22
Verselés, mesélés	23

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A tevékenység célja.....	24
Feladataink	24
A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	25
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	25
A tevékenység célja.....	26
Feladataink	26
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	26
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	27
A tevékenység célja.....	27
Feladataink	27
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	28
Mozgás.....	29
A tevékenység célja.....	29
Egészségfejlesztő testmozgás feladata	30
A mozgásfejlesztés lehetőségei	30
A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	30
A külső világ tevékeny megismerése	31
A tevékenység célja.....	31
Feladataink	32
Természeti, társadalmi környezet megfigyelése, tapasztalatok szerzése, hagyományok ápolása	32
Fejlesztés tartalma	32
Környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása.....	33
A környezetvédelem, környezet alakítása	34
Munka jellegű tevékenységek.....	38
A tevékenység célja.....	38
Feladataink	38
Tartalom.....	39
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	39
A tevékenységben megvalósuló tanulás	40
A tevékenység célja.....	40
Feladataink	40
A tanulás tartalma, lehetőségei	41
A tanulás lehetséges formái az óvodában.....	41
A tanulás módszerei, szinterei.....	42
Az értékelés és jutalmazás	43
Az óvodapedagógus feladatai	43
A fejlődés jellemzői óvodáskor végére.....	43
Egészségfejlesztési program	43
Az óvodai egészségnevelés célja.....	44
Az egészséges táplálkozás megkedveltetése.....	45
Rendszeres mozgás biztosítása	45
Mozgás a szabadban.....	45
Mindennapi testnevelés	45
Mozgás (foglalkozás)	45
Testi-lelki egészség fejlesztése.....	46

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése	46
Okos eszközhasználat gyermekkorban	46
Bántalmazás és óvodai erőszak megelőzése	47
Elhanyagolás	47
Gyermekbántalmazás	48
Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás	48
Sajátos nevelési igényűek egészségfejlesztése	50
Szociális hátrányúak nevelési sajátossága	50
Egészségneveléssel kapcsolatos tevékenységeink	51
Esélyegyenlőség, gyermekvédelem, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai együttnevelése	52
Gyermekvédelem	52
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek	52
Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:.....	52
Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek.....	52
Célok	53
Feladatok	53
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek	55
Cél	55
Feladatok	56
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésének feladatai.....	56
Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek	56
A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek	58
Kiemelten tehetséges gyermekek	58
Célunk	58
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A Pedagógiai Program jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- A Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde hatályos Alapító Okirata

Bevezető

A pedagógiai programunkat az Alapprogramban rögzített, a magyar óvodai neveléstörténet értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok, valamint a gyermeket megillető jogok figyelembevételével írtuk meg.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból indultunk ki, hogy az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartását megerősítve az egyenlő hozzáférést biztosítjuk. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermeknevelés elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet játszik. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

Az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Programunk szerint az óvodai nevelésben érvényesülhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések, mivel az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermekek érdekében tartalmaz.

Vállaltuk a saját programkészítést és az ezzel járó felelősséget is, azt, hogy mindent magunknak kell kitalálni és megszervezni úgy, hogy csoportjaink élete örömteli legyen. Amit kitaláltunk, ami menet közben kialakul, azt magunkénak érezzük.

Az alapprogrammal összhangban valljuk: „A természet anyagi simogatása nélkül nem alakulhat ki egészséges személyiség. A mi feladatunk, hogy megtervezzük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermek rácsodálkozhat a természet szépségére, összhangjára, tapasztalhatja a kölcsönös előnyöket s, maga is tehet azért, hogy kellemes környezetben éljen.” A természet kincstár az ember számára. Ha alkalmat adunk gyermekeinknek arra, hogy az alkotói folyamatban részt vegyenek, akkor az ember által létrehozott értékeket is jobban becsülik. Maguk is érzékenyebben fordulnak a természet felé, és csodálatos egyéni produktumokkal örvendeztetnek meg bennünket. Nekünk és a szülőknek nagy szerepünk van abban, hogy ezt a folyamatot megfelelő arányérzékkel irányítsuk a természet és az ember fennmaradása érdekében. Ezeket az adottságokat kívántuk elsősorban felhasználni arra, hogy

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

a gyermekeknek aktuális élményeik, tapasztalataik legyenek környezetükről, s tevékenyen részt vegyenek gondozásában, védelmében. Mindezek érdekében a külső világ tevékeny megismerésére építettük fel pedagógiai programunkat.

A gyermek mozgása és játéka fejlődésének alapja. A mozgás nagyon a sajátja, játéka viszont megteremti a kapcsolatot a környezetével. Az együttes öröm együtt gondolkodássá, párbeszéddé alakul. Kultúránk elemei saját aktív tevékenysége által válnak a gyermeki világkép részévé. Az óvodapedagógusoknak úgy kell közvetíteniük kultúránkat, hogy ez által az óvodás gyermekek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodjanak, képességeik kibontakozhassanak.

A felnőtt szakembernek kell ismernie a módját és vállalnia azt a felelősséget, hogy úgy vezesse el a gyermeket az iskola küszöbéig, hogy a gyermek új feladatokra felkészült, alkalmas legyen, s közben boldogságát megőrizhesse!

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése igazodjon a gyermekek fejlődési üteméhez. A fejlesztés ne terhelje túl őket és a számukra legmegfelelőbb területeken valósuljon meg. A számukra alkalmazott speciális módszert és eszközrendszert mindig a gyermek állapotából fakadó egyéni szükséglet határozza meg.

Intézményünk bemutatása

Óvodánk településünkön: Dömsödön található.

Az intézmény adatai

Az intézmény hivatalos neve: Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
Székhelye: 2344 Dömsöd Dózsa Gy. út 27/A

Tagintézményeink:

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde Tagóvodája - Dabi Óvoda Dömsöd 2344 Dömsöd, Szabadság út 92.

Telephely elnevezése:

1. Konyha 2344 Dömsöd Tánicsics út 5.
2. Dömsödi Nagyközségi óvoda és Bölcsőde Babóca Bölcsőde
2344 Dömsöd Tánicsics u 1/A

Az Alapító, és a fenntartó, a működtető neve és címe:

Dömsöd Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete, 2344 Dömsöd, Petőfi tér 6.

Jelenlegi engedélyezett létszám:

Óvodában:

17 fő óvodapedagógus, ebből 6 fő rendelkezik pedagógus szakvizsgával,
9 fő dajka, 1 fő óvodatitkár, 3 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő fűtő- kertész-karbantartó

konyha: 3 fő konyhai kisegítő

A nevelőtestületen belüli együttműködést a Szervezeti és Működési szabályzat részletesen tartalmazza.

Bölcsődében:

4 fő kisgyermeknevelő, 2 fő bölcsődei dajka és 1 kisegítő

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Mindösszesen:40 fő.

Maximális gyermek, tanulólétszám az óvodában: 225 fő ebből:

Az intézmény székhelyén (2344 Dömsöd, Dózsa Gy. út 27/A): 150 fő

Az intézmény tagóvodájában (2344 Dömsöd, Szabadság út 92.):75 fő

Bölcsődébe felvehető maximális létszám: 24 fő

Településünkön egy óvoda működik 2000. július 1-jétől (a Bölcsőde bezárásától) két épületben. Hosszú éveken át nagyon magas csoportlétszámokkal, óvodapedagógus hiánnyal dolgoztunk, amely nagyban megnehezítette a mindennapi munkánkat. 2013, szeptemberétől pedagógiai asszisztensek is segítik a munkánkat.

A Dózsa Gy. úti épület/székhely (helyi köznapi szóhasználatban „Új Óvoda”) 1975-ben 3 csoportosnak épült. 1977-től az öltözőszoba csoportszobává alakításával 4 csoportossá vált. A 2006-2007 nevelési évtől, a székhelyen lévő épületünkben egy sikeres pályázat után megvalósult bővítésnek és korszerűsítésnek köszönhetően 6 csoportos óvodaként működünk, 150 férőhellyel. Nem csak két csoportszobával, hanem még egy melegítőkonyhával, moslétárolóval, mosókonyhával és textiltárolóval, két gyermekmosdó és egy felnőtt WC helyiséggel, felnőtt öltözővel, tornaszobával és tornaeszköz-szertárral, nevelőtestületi-, logopédiai-, orvosi szobával, óvodatitkári irodával is bővült az óvodánk. A riasztó rendszer mellett tűzjelző rendszer és házi telefonkapcsolat is kiépítésre került. 2013-ban a teljes redőnyözés és a bútortzat, textíliák korszerűsítése is folytatódott.

2024 őszén az épületbe klíma berendezések kerültek felszerelésre. Udvari játékaink cseréje is folyamatosan történik.

A Szabadság úti épület (helyi köznapi szóhasználatban „Dabi Óvoda”) 1914-től iskolának épült a népnevelés ügyéért lelkesedő lakosság összefogásával. Az építkezés a világháború kitörése miatt befejezést nem nyerhetett, sőt még a nehéz anyagi viszonyok következtében kihasználatlanul állt 1925-ig. 1925 szeptemberétől, 1977. szeptemberéig 2 tantermes és egy tanítói lakással bíró iskolaként funkcionált. 1978. november 27-étől lát el óvodai feladatokat.

A Dózsa MGTSZ társadalmi összefogásának köszönhetően 1985-ig egy csoportos, 1985. november 4-től 3 csoportos óvodaként működik. Önkormányzatunk 2007-ben telekvásárlással bővítette a játszóudvart, melynek köszönhetően tágas parkosított játszóteret alakítottunk ki.

Tetőszigetelés és udvari játékok telepítése 2008-ban, a teljes meszelés 2012-ben, akadálymentesítés 2014-ben történt. A csoportszobákban már modern bútortzat található, megtörtént a gyermekmosdók és az öltözők felújítása is. 2017 nyarán a konyha teljes felújítása is megtörtént. Az Önkormányzat által benyújtott sikeres energetikai pályázatnak köszönhetően a 2017-2018-as nevelési évben nyílászárók cseréje, napelemek felszerelése és az épület külső szigetelése valósult meg. 2018. nyarán az épületben az elektromos hálózat teljes felújítása is megtörtént.

2024 őszén az épületbe klíma berendezések kerültek felszerelésre. Az udvari játékok közül többet le tudtunk cserélni 2025 tavaszán, valamint újakat is vásároltunk.

2025 nyarán az épület belső részében vízelzáró szigetelést és a fűtés korszerűsítést - régi radiátorok cseréje, festés - végezték el.

Jelenleg 75 férőhelyen tudjuk fogadni a gyermekeket.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Óvodánk épületeit, udvarait folyamatosan karbantartjuk, csoportszobáink jól felszereltek, esztétikusak. A csoportszobák bútorai modernek.

Bölcsőde:

Az óvodánkba járó gyermekekre jellemző, hogy többségük 3 éves korában kezd óvodába járni. Többségük egygenerációs családban él, kisebb arányban vannak azok a gyermekek, akiknek nincs testvére. Óvodásaink nagy része azonban két- illetve három vagy többgyermekes családban él. A munkanélküliek száma, anyagi hátrány miatt sok gyermek részesül gyermekvédelmi támogatásban. Magas a hátrányos helyzetű illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. A szociokulturálisan hátrányos helyzetű gyermekek szülei sokszor alacsony iskolai végzettségűek, ezért fontos a gyermekekkel szembeni tapintat, törődés, megkülönböztetett bánásmód, fejlesztés.

2024 őszén az épületbe klíma berendezések kerültek felszerelésre

Óvodánk az 1998/99-es évtől saját készítésű Pedagógiai Program alapján dolgozik, melynek „A HARMÓNIÁBAN A TERMÉSZETTEL” nevet adtuk. Programunk megírásánál elsődleges szempont volt, hogy kihasználjuk községünk természeti adottságait, (Duna melletti település) a falusi környezet előnyeit, hogy természetes környezetben rengeteg ismeretet tudunk gyermekeinknek közvetlen tapasztalatszerzés útján átadni. Éppen ezért, a programot a külső világ tevékeny megismerésére épülő, komplexitást igénylő tervező-szervező munkára alapozva építettük fel.

A középső és nagycsoportos korú gyermekeink között nagy számban van beszédhibás, különböző részképesség problémával küzdő gyermek. Évek óta magas az SNI-s gyermekek száma.

Gyermekkép, óvodakép

Gyermekkép

Programunk a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy a gyermek mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások, beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. A gyermekek jogait tiszteletben tartjuk. Eltérő adottságú gyermekek részére egyenlő hozzáférést biztosítunk. Sokoldalú, befogadó, érzelmileg gazdag, együttműködő, településéhez kötődő, környezetében jól tájékozódó, másokat elfogadó személyiségek, egyéniségek fejlesztésére törekszünk; figyelembe véve az egyénenként változó testi és lelki szükségleteket. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodakép

Óvodánk a családi nevelés kiegészítője, a gyermek óvodába kerülésétől az iskolába lépéséig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Az óvodánknak szokásalakító, óvó-védő, szociális, személyiségfejlesztő funkciója van, ezek által válnak az iskolai életre alkalmassá gyermekeink. Az óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését meghatározzák az öröklött adottságok és az őt körülvevő spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások. Szeretnénk, hogy gyermekeink olyanokká váljanak, akik társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítják az együttélés szokásait, megtanulnak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni, miközben tolerálják egymás másságát.

Óvodánk nevelési céljai

- sokoldalú harmonikus fejlődés
- gyermeki személyiség kibontakoztatása
- hátrányok csökkentése
- az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is)

Óvodai nevelésünk alapelvei

- A gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése és a bizalom.
- A gyermek egyéni készségeinek, képességeinek kibontakoztatása.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez igazítása.
- Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükséglet kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migránsok) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi, - értelmi fejlesztés, és nevelés megvalósítása

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Az egészséges életmód alakítása

Nevelőtestületünk kidolgozta óvodánk egységes szokás- és szabályrendszerét, amely alapjául szolgál valamennyi csoport nevelőmunkájának. Ez tartalmazza az egészséges életmód és életritmus kialakításának szabályait is.

Az egészségnevelés célja

- A gyermekek testi-lelki egészségének biztosítása.
- Megfelelő helyes életstílus kialakítása.
- Az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.
- Testi fejlődésük elősegítése.
- Életvezetési készségek fejlesztése,

Feladataink

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészség megőrzés szokásainak alakítása.
- A problémamegoldás, a rugalmas alkalmazkodóképesség, a nehézségek leküzdése, a mérlegelő gondolkodás, és a hatékony kommunikáció kialakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészséges életmód kialakításának alapvető területei

- gondozás (testápolás, öltözködés, étkezés)
- egészségvédelem, edzés, óvás, megőrzés, betegségmegelőzés
- a pihenés/alvás rendszere.

Cél:

- Testi-lelki fejlődésében kiegyensúlyozott gyermekeket nevelése
- Az egészséges életmód alakítása

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Fontos feladatunknak tekintjük a gyermek komfortérzetének, testi és lelki igényének, szükségletének kielégítését, az egészséges életmódhoz szükséges készségek, képességek megalapozását.

Gondozás

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

A gondozási tevékenységek teljesítése az önkiszolgálásra épül és az önállóság kialakulását segíti.

Testápolás

Az egyéni fejlettségi szintnek, tempónak megfelelően, a folyamatosság elvei szerint szervezzük a gyermekek tevékenységét. A mosdót a szükségleteiknek megfelelően önállóan vagy segítséggel használják. Figyelünk arra, hogy a tevékenységeket helyes sorrendben végezzék, és a szokások stabilan belsővé váljanak.

A gyermekek megismerkednek a testápolás eszközeivel, módjával. Önállóan gyakorolják ezeket a tevékenységeket.

Öltözködés

Az öltözködési szokásokat kialakítjuk és fejlesztjük. Kiscsoporttól törekszünk arra, hogy az öltözködés megfelelő sorrendjét megtanulják és alkalmazzák. Az öltözködés során fontos szerepe van a felnőttek folyamatos segítségének, szóbeli magyarázatának, utasításának, hiszen ezek nagyban hozzájárulnak a gyermekek testsémájának kialakulásához.

Étkezés

Óvodánkban az étkezés az önkiszolgálás és a naposi munka tevékenységén keresztül a folyamatosság elvei szerint valósul meg. Fontosnak tartjuk az esztétikus terítést, a kulturált étkezés szabályainak megismertetését és betartását.

A gyermekek megismerkednek a különböző ételekkel, az évszakoknak megfelelő zöldségekkel, gyümölcsökkel, a betegségek megelőzésében fontos szerepet játszó helyes táplálkozással, különös tekintettel a túlsúlyos gyerekekre. Megismerkednek a szervezetükre „nagyobb mennyiségben fogyasztva” károsan ható, betegségek kialakulását elősegítő élelmiszerekkel. (chips, cukrozott, színezékekkel dúsított italok, sós előre gyártott ételek stb.) Tudatosul bennük a vízfogyasztás élettani fontossága. Szükség esetén a speciális étkezés biztosított.

Egészségvédelem, edzés, óvás, megőrzés, betegségmegelőzés

Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához. A gondozási és a testi nevelési feladatok megfelelő ellátása segíti a gyermekek egészségének megőrzését, szervezetének edzését, ellenálló képességének növelését. Fontos szerepet játszik ebben a higiénés szabályok betartása, a rendszeres,

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

örömmel végzett mozgás, a levegőztetés és a megfelelő fizikai terhelés. Az egészséges életvezetéshez feltétlenül hozzátartozik a rendszeres mindennapos mozgás. A mozgás öröm, a gyermek szervezetének szükséglete, fejlődésének mozgatója. Mozgásigényük kielégítését a változatos tevékenységek szolgálják. A mindennapi mozgás beépül a napirendbe.

Edzési lehetőséget biztosítunk a séták, kirándulások alkalmával, amelyek nem csak az ismeretszerzést, hanem a teherbírás, az izomrendszer növekedés, az állóképesség fejlődését is szolgálják.

A balesetek megelőzése érdekében csak biztonságos, egészségre nem ártalmas eszközöket használunk. A mozgásfejlesztő eszközök biztonságos használatának szabályait megismertetjük és betartatjuk a gyermekekkel. Feladatunk a dohányzás káros hatására a figyelmük felhívása.

Pihenés/alvás rendszere

A gyermekek fejlődéséhez szükséges a délutáni pihenés, alvás.

Az óvodai életritmust, az aktivitás-pihenés arányát úgy alakítottuk ki, hogy az igazodjon a gyermek élettani szükségleteihez. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeink zavartalan, nyugodt, kényelmes körülmények között pihenjenek.

Ennek feltételei:

- a gyermekek méretének megfelelő fektetők biztosítása,
- a pizsama használata,
- a gyermekek kialakult alváshoz kötődő szokásainak elfogadása,
- a csoportszoba folyamatos szellőztetése, kellemes légállapot biztosítása,
- a csoportszoba megfelelő fényviszonyainak beállítása.
- Szükségesnek tartjuk, hogy a rendszeresen nem alvó gyermekek is ágynyugalomban töltsék a pihenési időt. A gyermekek alvásigényüktől függően folyamatosan ébrednek fel. A még alvó gyermekeket tapintatosan felébresztjük a pihenő idő végén.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Testápolás

- A gyermekek belső igényévé válik a tiszta, rendezett külső.
- Helyes technikával végzik a tisztálkodási teendőket, szabályukat betartják.
- A tisztálkodás során használt eszközöket tisztán tartják.
- A szokások és szabályok betartását társaiktól is elvárják, figyelmeztetik egymást arra.

Öltözködés

- Önállóan öltözködnek, figyelembe véve az időjárási tényezőket.
- Igénylik az alkalomnak megfelelő rendezett külsőt.
- Ruhánumuk között rendet raknak, azok épségére, tisztaságára képesek vigyázni.
- Segítik egymást az öltözködésben.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Étkezés

- A kulturált étkezés szabályait megismerik és betartják.
- A szükségleteik szerint önállóan szednek a tálból és öntenek a kancsóból.
- Készség szinten használják az evőeszközöket.
- Felismerik és megnevezik az elfogyasztott ételleket.
- A gyermekek tisztában vannak azzal, hogy a betegségek megelőzésében fontos a helyes táplálkozás.
- Tudják, hogy minél több vitamint fogyasztanak, annál erősebb lesz immunrendszerük.

Pihenés/alvás rendszer

- Az egész napos ellátást igénybe vevő gyerekek bioritmusába szervesen beépül az ebéd utáni pihenés.
- Tekintettel vannak alvó társaikra, őket nem zavarják.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A tevékenység célja

- A gyermek érzelmi élete legyen kiegyensúlyozott, felnőttekkel és a társaival legyen együttműködő
- A jó családi mintát követő, érzelmi biztonságot nyújtó, elfogadó környezet biztosítása.
- A gyermekek alapvető szokás- és normarendszerének és tulajdonságainak megalapozása és kialakítása.
- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek.
- Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönözze és legyen hatással a gyermek érzelmi kötődésének alakulására

Az érzelmi nevelés és a szocializáció szoros kapcsolatban van.

Feladataink

- Elsődleges feladatunk az intézményi nevelésbe való beilleszkedés elősegítése, az óvodai és az iskolai lét alapját képező szociális kompetenciák fejlesztése.
- Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások biztosítása, mert az óvodás gyermek legfőbb igénye az érzelmi függőségeinek kielégítése, az érzelmi biztonság
- Pozitív tulajdonságokra építő, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör biztosítása.
- A gyermek fejlettségéhez alkalmazkodó életritmus, szokás-és szabályrendszer kialakítása, alkalmazkodva a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szükségleteihez.
- Énkép, önismeret és önértékelés fejlesztése, melynek révén a gyermekek képessé válnak önálló helyzetmegoldásra.
- Társas kapcsolatok alakulásának segítése gyermek-gyermek, gyermek-óvodapedagógus, gyermek-dajka viszonylatban. A kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozói részéről egyaránt.
- A gyermekekre érvényes illemszabályok elsajátítása: az óvoda dolgozóinak, szülőknek, társaknak való köszönés, udvarias magatartás, a kötött és kötetlen foglalkozásokon tanúsított magatartás, a helyes minta megismerése, szokássá alakítása, a helytelen viselkedés korrigálása.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozása.
- Ismétlődő, közös, örömteli tevékenységek szervezése, amelyek erősítik az összetartozás élményét.
- Az Óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje a szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- Az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit, nevelje a gyermeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe, az ágazati jogszabályokban meghatározott, speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Óvodai csoportjainkban az érzelmi biztonság, az otthonosság, a szeretetteljes légkör érdekében az alábbiakat tartjuk fontosnak:

- A gyermek megismerését a családban az óvodába lépés előtt.
- A folyamatos beszoktatást.
- A szülők számára segítségnyújtás pedagógiai kérdésekben.
- A szocializálást, a jó közérzet kialakulását, a sok közös élményt, egymás megismerését szolgáló programok, tevékenységek biztosítását
- A felmerülő konfliktushelyzetek megoldását, kezelését.

A befogadást illetően óvodapedagógusaink arra törekszenek:

- Mindenkor olyan megoldást találjanak és alkalmazzanak, amely a lehető legkönnyebbé teszi a kisgyermek számára a családból való kilépését, illetve az óvodai élethez való alkalmazkodását.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szívesen járnak óvodába, képesek a nagy óvodai közösséghez alkalmazkodni.
- Közös tevékenységekben aktívan és érdeklődéssel vesznek részt.
- Ismerik a szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- Igényükké válik a helyes viselkedés, azok szabályainak betartása.
- Kérés nélkül segítenek egymásnak és a kisebbeknek.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Érzelmileg elfogadják egymást, megértéssel fogadják társaik szokatlan megnyilvánulásait is.
- Törekednek a megkezdett tevékenység befejezésére.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

Boldogságórák

A boldogságórák célja

A Boldogságórák célja nem az, hogy probléma mentes életmodellt állítson a fiatalok elé hanem, hogy vezérfonalat adjon az óvodáknak, iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Az egyes témakörök sorrendben:

1. A hála gyakorlása
2. Az optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jó cselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. A megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A boldogságóra előnyei

- fejleszti a gyermekek gondolkodását, problémamegoldó képességét, látókörüket kiszélesíti,
- erősíti a mentális egészséget,
- kiegyenlíti a negatív érzelmeket,
- testi, szellemi és társas erőforrásokat épít, csökkenti az agressziót, a napi konfliktusok számát, a reális énkép kialakítását segíti, erősíti az önbizalmat,
- fejleszti a gyermekek kifejezőkészségét, kommunikációját,
- egymásra jobban figyelnek, türelmesebbek,
- az óvodapedagógus is fejlődik, boldogabbá válik.

Az anyanyelvi.-értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A tevékenység célja

Az anyanyelvi nevelés, a kommunikációs képességfejlesztés specialitása abból adódik, hogy szinte valamennyi óvodai tevékenységet áthatja. A kommunikáció eszköz arra, hogy környezetünkkel érintkezzünk, de eszköze az önkifejezésnek és a gondolkodásnak is.

Cél

- Az anyanyelv ismeretének, megbecsülésének, szeretetének alapozása.
- Beszélő környezet biztosításával - melyben a gyerekek szívesen beszélnek - sajátítsák el magyar anyanyelvünk helyes használatát.
- Szívesen és örömmel beszéljenek.
- Az érthető, kifejező beszéd készségének kialakítása.
- Az általánosan érvényes illemszabályok elsajátíttatása, a kapcsolatteremtés elemi szabályainak megismertetése.
- A beszéd és kommunikáció iránti vágy felkeltése, erősítése.
- A kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes minta,- és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.

Feladataink

- A mindennapokban a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, odafigyelve a gyermeki kérdések meghallgatására és megválaszolására
- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.
- Az anyanyelv ismertetése, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az irodalmi anyag kiválasztásánál törekszünk a tartalmi és esztétikai igényességre, figyelembe véve a gyermek egyéni sajátosságait.
- Anyanyelvi játékok segítségével a magyar beszéd sajátosságainak megismertetése, elsajátíttatása.
- A fejlesztés érdekében kiscsoportos kortól kezdve nagyon sok nyelvi játékot játszhatunk, frissítő, szórakoztató gyakorlatokat végezhetünk.
- A mindennapos mese (mesélés) során a képzelet fejlesztésén túl a gyermeki kifejezőkészség fejlesztése, szókincs bővítés.
- Megismertetjük a gyermekekkel a nonverbális kommunikáció és az illem általános szabályait és megteremtjük a lehetőséget azok gyakorlására.
- A család nyelvi kultúrájának és a gyermek beszédállapotának ismeretében kidolgozzuk a tudatos fejlesztés stratégiáját.
- Játékos hangutánzásokkal, feladatokkal a helyes légzéstechnika, az artikuláció kialakulása, az önálló beszédprodukciónak fejlesztése.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint egyéni sajátosságára, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítsa a gyermeknek a változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és az alkotóképesség fejlesztése.
- A képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyerekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket. Összefüggő beszédükben, elbeszélésükben sok a szóismétlés, kötőszó használat. Elbeszélésük folyamatos, de gyakran még nem követik a történések logikái, időbeli sorrendjét.
- Páros és csoportos beszédhelyzetekben megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fenn a kapcsolatot.
- Nyugodtan, figyelmesen tudják végighallgatni az óvónőt, és ha párbeszédben vesznek részt, többnyire végigvárják a másik megnyilatkozását. Saját kérdésüket, válaszukat, kiegészítő gondolataikat ahhoz igazítják.
- Helyesen használják a névmásokat, a névutókat, a jövő és a múlt idejű igeidőt és igemódokat.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű és sebességű beszéd.
- Beszédüket személyiségüknek és az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- Kialakulnak az érthető és kifejező beszédkésztség alapjai.
- Környezetükkel megfelelően kommunikálnak, használják a nonverbális kommunikáció jelzéseit.
- Viselkedéskultúrájukba beépülnek az illemszabályok.
- Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, szándékos figyelmük fejlődik, beszédkésztségük, beszédkedvük erősödik.

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

- Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermekek számára. Pedagógusainkra jellemző az önképzés, a továbbképzés, a szaktudás megújulására való törekvés.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. Nevelőtestületünk légköre nyugodt, derűs; lehetőséget biztosítunk az önállóságra, a kezdeményezésre. A jelentkező feladatokat team munkában, közös konzultációkkal oldjuk meg, ezáltal lehetőség nyílik az egyenletesebb munkaelosztásra és arra, hogy mindenki közreműködő lehessen, munkájának értéke felerősödjön. Programunk megvalósítása speciálisan képzett szakemberek: gyógypedagógus, pszichológus, logopédusok, fejlesztőpedagógusok alkalmazását igényli, mellyel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését elősegítik.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak, feladatunk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Tárgyi feltételek

Az óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges alapvető tárgyi feltételekkel, azonban a folyamatos cserére, pótlásra szükség van. Az óvodák épületeit, udvarait, kertjeit, berendezéseit oly módon alakítjuk folyamatosan, hogy szolgálják a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljenek testméreteiknek, biztosítsák egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek óvodai életének színtereit otthonosnak, barátságosnak, játékokra motiválóan alakítjuk, melyben a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Igyekezünk lehetővé tenni a mozgás és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal, beszélő környezettel vesszük körül. A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak számukra hozzáférhető módon és biztonságukra való tekintettel helyezzük el. Ahhoz, hogy az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtse lehetőséget a szülők fogadására, helyiségeink korlátozottan alkalmasak.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

Az óvodába kerülés első évétől kezdve, minden napra terveznek az óvodapedagógusok a gyermekek számára játékos, élmény alapú tevékenységeket. Ezek a mindennapi tevékenységek az óvodai évek alatt az iskolára való felkészítést szolgálják. A különböző tevékenységek, foglalkozások az egyéni képességekhez igazodva, differenciált módon zajlanak, figyelembe véve a gyermekek aktuális fejlettségi szintjét.

A foglalkozások során a gyermekek sok mozgással, mesével, játékkal, és tapasztalati úton jutnak új ismeretekhez, miközben képességeik fejlődnek.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket az előző bekezdésben foglaltak alapján tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

Ezeknek a tevékenységeknek a fő célja:

- a feladattudat kialakítása, fejlesztése
- figyelem és emlékezet fejlesztése
- gondolkodás fejlesztése
- anyanyelvi, kommunikációs kompetenciák fejlesztése
- nagymozgások fejlesztése
- finommotorika, grafomotorika fejlesztése

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti belső harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi és heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki. A napirendben tükröződik a játék kiemelt jelentősége.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak és a mozgásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel egyúttal segíti fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok (egyéni fejlődési napló, csoportnapló), továbbá az óvodapedagógusok által készített nem kötelező feljegyzések, dokumentumok is szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésében.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki. Kötelező dokumentumban kerül rögzítésre az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható. A pedagógiai szakszolgálat által az 5. életévüket betöltött gyermekek kötelező szűrővizsgálaton vesznek részt, ennek eredménye alapján határozzuk meg a következő nevelési évben történő fejlesztési területeket.

Nevelő és képességfejlesztő munkánk során mindent megteszünk annak érdekében, hogy gyermekeink testileg, lelkileg, szellemileg is éretten, alkalmassá váljanak az iskolai életre. Az óvó-védő funkcióban szem előtt tartjuk, hogy a játékra szánjuk a legtöbb időt, és ellene vagyunk minden olyan tevékenységnek, ami „óvodaidegen” és a gyermek kifáradásához, túlterheléséhez vezethet. A szülők ez irányú kéréseit – gyermekeik érdekében – mérsékelten

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

vállaljuk fel. Egészséges, kiegyensúlyozott, boldog gyerekkort kívánunk biztosítani a ránk bízottaknak. Védjük gyermekeink testét, lelkét, értelmét a felesleges megterhelésektől.

Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyek az óvoda illetve a család teremt meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az óvoda a család mintájára szervezett intézmény. A gyermekek elsősorban a családban nevelődnek. Jó esetben az óvoda folytatja és kiegészíti a megkezdett nevelési folyamatot. Sajnos, gyakoribb a családban végbement funkcionális változások következtében, hogy az óvodára hárul a fejlődésben történő lemaradások korrigálása, a családi nevelésben felmerülő hiányok pótlása. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Óvoda-család

Mindkét épületben arra törekszünk, hogy a szülők meglegedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, szocializáljuk, neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket nevelő partnernek tekintjük, ismertetjük velük nevelői felfogásunkat, programunk célját, feladatát. Minden lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy a családi nevelési eljárásokat, szokásokat megismerjük.

Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az összhangban történő nevelés. A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatosan konzultálunk a szülőkkel.

Fontosnak tartjuk a hiteles tájékoztatást, a problémaérzékenységet, a tapintatot és az előre mutató segítséget. Óvodánk nyitott, a szülők igényeinek megfelelően lehetőséget adunk arra, hogy előzetes megbeszélés alapján bármikor betekintést nyerjenek a gyermekek óvodai életébe.

A családdal történő nyílt, őszinte együttműködés csak a kölcsönös bizalom talaján valósulhat meg. A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket, hogy szeretjük gyermeküket. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatók legyünk.

Az óvoda által, a családokkal közösen szervezett események, ünnepek alkalmával – a felnőttek és a gyermekek közös tevékenységével – is törekszünk a családi hangulat és az örömteli érzelmi állapot kialakítására.

A szülők és óvodapedagógusok között a nevelési feladatok összehangolása az alábbi formákban valósul meg:

A kapcsolattartás formái

- Beíratás: az első személyes kapcsolat felvétele.
- Családlátogatások: a gyermekek környezetének, a család nevelési szokásainak megismerése.
- Beszoktatási hét

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Szülői értekezletek: az egész csoportot érintő nevelési, szervezési feladatok megbeszélése, oldott beszélgetések.
- Zárt Facebook csoportok
- Egyéni beszélgetések
- Nyitott óvoda: betekintés az óvoda mindennapi életébe
- Fogadóórák: komolyabb négy szemközti találkozást igénylő, problémák megbeszélésére alkalmas, melyek lehetőséget adnak olyan információk cseréjére is, amelyek bizalmas jellegűek
- Közös ünnepek, programok (családi napok, Ovi Feszt)
- Közös kirándulások.
- Kulturális rendezvények, közös programok.
- Gyermeknap szervezése
- Faliújságokon kifüggesztett információk, hirdetések.
- Videó felvételek a gyermekek óvodai életének bemutatásáról
- Közös munkadélutánok
- Kérdőívek

Kapcsolatunk az intézményekkel

Községeink intézményeivel folyamatos és hagyománytartó kapcsolatra törekszünk. Kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodai élet során és az óvodai élet után meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében.

- Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde- Babóca Bölcsőde
- Dömsödi Széchenyi István Általános Iskolával az eddigi hagyományokat figyelembe véve és a pozitív kapcsolati elemeket megtartva kell a kapcsolatot erősíteni.
A véleménycsere, a segítő szándék, egymás munkájának megismerése a cél.
A gyermekek zökkenőmentes iskolai tanulmányainak előkészítése fokozottan kapjon hangsúlyt, különösen a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében.
Konstruktív, operatív együttműködésre van szükség. El kell érni, hogy nagyobb érdeklődés legyen az óvodai nevelő-oktató munka iránt a tanítóknál.
Törekedünk a közös szakmai fórumokra. Az óvodapedagógusok látogatást tesznek az első osztályban, ahol megfigyelhetik az előző év nagycsoportosainak munkáját.
Nyílt napokra, házi bemutatókra, megbeszélésekre meghívjuk egymást. Részletesen a mindenkori éves munkatervünk tartalmazza az együttműködési tervet.
- Dezső Lajos Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel az intézményvezető tartja a kapcsolatot a programok egyeztetésében.
- Dömsöd-Áporka-Apaj Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal az intézményvezető tartja a kapcsolatot. Meghívásukra részt vesz eszmegbeszéléseken. Ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattól kérünk segítséget. Az észlelt problémát írásban az észlelő és jelzőrendszer működtetésével koordináljuk. Nevelőtestületi tagok feladatai: az észlelő és jelzőrendszer működtetése, jellemzések készítése, felkérésre eszmegbeszéléseken való részvétel.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- A Petőfi Sándor Oktatási és Művelődési Központtal való rendszeres kapcsolattartás, a gyermekek részére szervezendő programajánlatok alapján az intézményvezető feladata.
Formái: Gyermekműsorok szervezése, kiállítások látogatása.
- Nagyközségi Könyvtárral a csoportvezető óvodapedagógusok óvodán kívüli foglalkozást szerveznek.
- Petőfi Emlékmúzeum vezetőjével a mindenkori éves munkatervben szereplő felelősök tartják a kapcsolatot.
- Sportközponttal az óvodapedagógusok tartják a kapcsolatot.
- Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat: Az intézmény vezetője és óvodapedagógusai szükség és igény szerint tartják a kapcsolatot.

Egyéb kapcsolatok

- Vallási közösségekkel: a kapcsolatot az intézményvezető tartja, a hitoktatás megszervezését segíti. Év elején megegyeznek az épületenkénti foglalkozások napjainak meghatározásában.
- Külhoni magyar Óvodával: szakmai kapcsolat fenntartása a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében.
- Gyermekorvossal: járványügyi esetekben az intézményvezető, gyermekbalesetek esetén a baleset jelentéséért, orvos hívásáért felelős dolgozó tartja a kapcsolatot.
- Védőnőkkel: az intézményvezető és a csoportvezetők az ellátás rendjében közöltek alapján vesznek részt. Nevelési évenként az éves munkatervben rögzítettekén kívül szükség szerinti látogatásokat tartanak a védőnők.

Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Játék

Cél: A szabad, elmélyült játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiségfejlődésének a megvalósulása. A játék során az óvodás szerezzon tapasztalatokat a külvilágról és önmagáról, élethelyzetekhez kapcsolódó benyomások megnyugtató feloldásáról. Legyen örömeik a játékban, bontakozzanak ki egyéni vágyaik és ötleteik, szabadon és kreatívan használják a rendelkezésre álló eszközöket.

A játék a kisgyermekkor legfontosabb legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Az óvodánkban előtérbe helyezzük a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. Ez tükröződik az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A tevékenység célja

A játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenységgé váljon.

Feladataink

- Az életkornak és a képességeknek megfelelő, egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő játékeszközök és alapanyagok biztosítása a gyermekek számára elérhető módon.
- Élményszerző lehetőség biztosítása a különböző játékformákhoz, a gyakorlójátékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása (megfelelő helyet és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat, eszközöket, játékszereket).
- Utánozható minta adása a játéktevékenységre (bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad).
- Állandó jelenlét biztosítása a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulásához.
- Szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióval befolyásolja a játéktevékenységet.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Változatos játéktevékenységek (gyakorló, szimbolikus, konstruáló és szabályjáték) gyakorlásával fejlődik önismeretük.
- Gyűjtőmunkák, séták, kirándulások során megismerkednek a természet kincseivel, azokkal manipulálnak, alkotóan tevékenykednek.
- Megismerkednek a játékok, építőelemek tulajdonságaival (szín, alak, forma, nagyság), a velük való tevékenység során fejlődik finommozgásuk.
- A játékban örömet lelik, képesek arra, hogy egy játéktémát több napon keresztül is játsszanak.
- Kialakul az együttjátszás igénye.
- A játszócsoportok között jó társas kapcsolat alakul ki, ahol egymás játékát kiegészítik, segítik.
- Szimbolikusjáték során képesek szerepeket vállalni, megosztani, arról lemondani.
- Saját elképzeléseiknek megfelelően próbálkoznak játékeszközök készítésével, azokat játékaikban alkalmazzák (dramatizálás, bábozás során).
- Problémahelyzetek megoldására vállalkoznak.
- Alkalmazkodnak egymáshoz és betartják a játékszabályokat.
- A játék során olyan tulajdonságok, magatartásformák alakulnak ki, amelyek a későbbiekben meghatározóak lesznek.
- Játékaikban dominánsan jelentkezik a szimbolikusjáték.
- Ismert meséket szívesen báboznak, dramatizálnak.
- Esetenként barkácsolást kezdeményeznek.
- Egyéni ötletek alapján képesek olyan építményeket létrehozni, amelyek egyre pontosabbak, összetettebbek.
- Kedvelik a szabály-játékokat, a normákat betartják.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Társas viselkedésükben megjelennek az óvodánk által elvárt viselkedési szabályok.

Verselés, mesélés

A vers és a mese része az egész óvodai életet átfogó anyanyelvi nevelésnek. A mesék és a versek világa, a legfontosabb eszköze nyelvünknek, megszerettetése mindannyiunk feladata. Alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának, világképének és kettős tudatának (mese és valóságtudat) folyamatos alakítására. Visszatükrözi a kisgyermek szorongásait, de egyben feloldást és megoldást is kínál számára.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A gyermekekkel való játékos beszédkapcsolat egyik nagy lehetősége a beszéd, a szórakoztatás, a kellemes időtöltés, az együttes élmény biztosításához. A vers és a mese az anyagi közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A gyermekek érzékelésének, észlelésének egyik jellemzője az érzelmek dominanciája, ezért ajánlatos a megfigyelt eseményekhez, jelenséghez, élőlényhez tartalmilag kapcsolódó vers vagy versrészlet spontán elmondásával fokozni, elmélyíteni a természet élmény hatását.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének, és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A mese a gyermek képzeletének fejlődésében jelentős szerepet játszik. Reprodukív fantáziájuk, empátikus képességük révén a mesehallgatás során életre kelnek a mesealakok, meseszituációk, az események. A mese az egyetlen irodalmi műfaj, amely segít a gyermeknek, hogyan fedezze fel identitását, hogyan találja meg helyét az életben, ráadásul még arra is ráébreszti, hogy milyen tapasztalatokra van szüksége jelleme továbbfejlesztéséhez.

Az irodalmi művek így teremtik meg a természet megbecsüléséhez, megóvásához elengedhetetlen érzelmi alapot, ezáltal hozzájárulnak a gyermekek környezeti, (környezetvédelmi), erkölcsi neveléséhez, természetszerető környezetbarát felnőtté válásához.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A verseknél a globális megértés a cél, ezek egy-egy helyzethez rendelhetők, vagy éppen egy hangulat továbbélésének, felidézésének eszközei. A verseket, mondókákat, találós kérdéseket a gyermekek gyorsan rögzítik, mert a ritmus, a rím segít ebben. A vers és mesemondásnak nem kötöttek a módszertani szabályai, bárhol, bármikor mondható, ahol aktuális lehetőség adódik. A mese - főként az élősztavas mese - különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást, megoldást kínál. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát és a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája, másik pedig a bábozás.

A bábozás egyik lényeges eleme a beszéd, így nagyon sok fogalmat, kifejezést gyakorolhatnak a gyermekek, kibontakoztathatják a szabad önkifejezésüket. A fejlesztés szempontjából nagy jelentősége van a hangutánzásnak és a különböző érzelmi állapotok kifejezésének hanglejtéssel, hangszínnel és a beszéd gyorsaságával. A gyermek kifejezheti, átélheti, eljátszhatja saját érzéseit, érzelmeit. A mese nyelvi eszközeit gyakorolja, fogalomköre, szókincse bővül, a megjelenített cselekvéseket, tulajdonságokat megfogalmazza. Kérdő, felkiáltó, felszólító mondatokat gyakorol.

A *játék-dramatizációban* a mese tartalma művészi módon alkotódik újjá. A gyermekek szerepjátéka összefügg a mesehősök magatartásával. A dramatizációs készségek, a szerepbe való beleélés, a szerep sajátosságainak és érzelmi lényegének megértése, mindez az óvodai nevelés folyamatában formálódik ki, ám nagymértékben függ a gyermek egyéni sajátosságaitól és veleszületett képességeitől.

Óvodánkban a mesélésnek állandó helye van, a csoportszobai szőnyeg, ahol biztosított a gyermekek kényelmes elhelyezkedése. A mesélésre állandó rítusokkal csalogatjuk a gyermekeket, mely mindig az adott csoport sajátja (zeneszignál, mesepárna, gyertyagyújtás, mesehívó mondóka...)

A tevékenység célja

- A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás során a gyermekek és a különböző irodalmi műfajok közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.
- A gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése.
- Pozitív személyiség jegyeinek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.
- Tudjanak különbséget tenni a mese és a valóság között, gazdagodjon fantáziájuk, lássák meg a logikai kapcsolatokat.
- A magyar nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés alapjainak lerakása.
- Az anyanyelvi játékokkal az óvodáskorú gyermekek - játékos formában - élményeket szerezve ismerjék meg anyanyelvünket, fejlődjön beszédészlelésük, beszédmegértésük és beszédprodukciónk.

Feladataink

- A gyermek és az irodalom pozitív érzelmi kapcsolatának kialakítása, erősítése.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.
- A művek kiválasztásánál az életkori sajátosságok, a csoport fejlettségének, összetételének, érdeklődésének a figyelembevétele.
- A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása (magyar gyermekköltészet, népmesék, népi, dajkai hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarságról szóló mondák, klasszikus és kortárs irodalmi művek)
- Az óvodáskorban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása (mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás, dramatikus játékok).
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal.
- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés biztosítása a kisgyermek mentális higiéniájához igazítva.
- A mondóka, vers és mesetevékenység során kommunikációs készségük fejlesztése.
- A közvetlen természetes környezetben elsajátított és megismert versek, mesék, mondókák, történetek hatékonyabban vésődnek be a gyermek emlékezetébe, és könnyebben felidéznek azokat.
- A gyermekeket közvetlenül érő külső ingerek fokozzák kíváncsiságukat, érdeklődésüket, így pozitívan befolyásolják kommunikációs képességeik kibontakozását a társakkal, felnőttekkel való kapcsolattartásban.
- A tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítása.
- A sokoldalúan biztosított tapasztalatszerzés és ismeretanyag által kedvező mértékben gyarapodik szókincsük, lehetőségük adódik a választékos beszédre.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Az érthető, kifejező beszéd-készség alapjai kialakulnak.
- Igénylik a verseket és a mesét.
- A magyar népmesék szófordulatai passzív szókincsükbe beépülnek.
- A metakommunikatív jelzéseket használják, a környezetükben megfelelően kommunikálnak.
- Gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, szándékos figyelmük fejlődik, beszéd-készségük, beszédkedvük erősödik.
- Beszédfegyelme kialakul.
- Önállóan mondanak hosszabb, több versszakos verseket, megjelenik a versek hangsúlyozása.
- Képesek önálló versmondásra, a verseket szöveghűen adják elő.
- Megkezdett mese, történet folytatását saját fantáziájukkal egészítik ki.
- Ismerik a könyveket, kialakul igényük a könyv tisztelete iránt, azokat szívesen, a napi élet részeként használják, forgatják.
- Élményeik elmondásával megtanulják az összefüggő beszédet.
- Megfelelő, választékos szókincssel rendelkeznek.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés, örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik. Ehhez kapcsolható az állatok hangja a természetben, környezet hangjai, ezek újra felidézése, hangutánzással való kiegészítése, emberi hang megnyilvánulások, hangutánzó játékok, hangadást kísérő mozdulatok, egyszerű játékos mozgások, különböző nehézségű mozgásformák, táncos jellegű mozdulatok, mozgás improvizáció zenére színesítik a zenei tevékenységet. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek -, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A tevékenység célja

- A gyermekeknek az éneklés örömet szerezzen, belőle társas éneklés, társas zenélés bontakozzon ki, alapozza meg a zenei anyanyelv kialakulását.
- Örömteli, élmény gazdag közös ének-zenei tevékenységek kapcsán, a gyermekek zenei élményhez juttatása.
- A zenei ízlés, esztétikai fogékonyság, a zenei anyanyelv megalapozása.
- Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének a részévé váljon a felnőtt minta spontán utánzásával.

Feladataink

- A zenei érdeklődés felkeltése, a zene megszerettetése, a népdalok, énekes népi játékok, kortárs művészeti alkotások befogadására való képességek megalapozása, zenei anyanyelvünk ápolása. Az óvodás gyermek alkalmassá tétele - fejlettségének megfelelő szinten - a zenei esztétikum érzékelésére.
- A zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése.
- Az ének, a zene megszerettetése, a befogadásra való képesség megalapozása.
- A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, élménynyújtás.
- Képességfejlesztés: hallás, éneklési készség, ritmusérzék, harmonikus szép mozgás kialakítása.
- Megfelelő légkör kialakítása az érzelmi motiváltság biztosítása érdekében.
- Megfelelő hely, idő, eszközök biztosítása.
- A felhasznált zenei anyag igényes, életkorhoz és az adott csoport képességi szintjéhez igazodva való válogatása.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, mozgáskultúrájának fejlesztése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Egyszerű dallamotívumokat tisztán énekelnek vissza. A mondókákat a magyar beszéd ritmusa szerint mondják. Dallam felismerést, ritmus visszaadást változós

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

formában alkalmazzák. Halk-hangos éneklést, gyors-lassú tempó érzékeltetését, felelgetős játékot, magas - mély éneklés közötti különbséget egyedül is képesek érzékeltetni.

- A gyermekek örömmel játszanak énekes játékokat, mondanak mondókákat, önállóan is kezdeményezik azokat.
- Szeretnek, tudnak egyedül és együtt énekelni.
- Ismerik és megkülönböztetik a zenei fogalompárokat.
- Érzik és meg tudják különböztetni az egyenletes lüktetést és a ritmust egymástól.
- Esztétikus, kifejező mozgásra törekednek.
- Megismerkednek az egyszerűbb néptánclépésekkel
- Felismerik és megkülönböztetik a környezetükben hallható hangokat.
- Szívesen használják a hangszereket.
- Az általuk használt hangszerek hangját felismerik, megkülönböztetik.
- Tudnak elmélyülten és élvezettel figyelni a zenére.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális nevelés önmagában is összetett, sokszínű nevelési terület. Magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, konstruálást, kézi munkát, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, és az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést.

Ezen technikák gyakorlása, pontosítása segíti a gyermeket abban, hogy "művei" kifejezőbbé váljanak, tükrözzék a világról szerzett ismereteit, érzelmi megnyilvánulásait, hozzájáruljanak személyiségének fejlesztéséhez. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű és nem az eredmény.

A tevékenység célja

- A gyermek egyéni fejlettségének és képességének figyelembevételével a képi, plasztikai kifejező képesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképesség, a képi gondolkodás fejlesztése.
- A gyermek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése.
- A gyermek tér-, forma-, szín képzetének gazdagítása, a természet szépségei által.
- Az esztétikai befogadáshoz szükséges készségek és helyes ítéletek kialakítása, alkotói képességek megalapozása.
- Esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.
- A személyiségfejlesztés megvalósítása a gyermek aktivitásából fakadó játékos tevékenységek által.
- Az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására való igény kialakítása.

Feladataink

- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése és biztosítása, az eszközök használatának megismertetése.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Az óvodáskorban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek különböző anyagokkal, egyszerű munkafogásokkal, technikai alapelemekkel és eljárásokkal való megismertetése, előtérbe helyezve a természetes anyagok, termékek felhasználását.
- Új megoldások keresése a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelésre
- A vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele, minél több, mélyreható egyéni és közös élmény biztosításával.
- A finommotorika, vonalbiztonság, íráskészség kialakításának játékos fejlesztése.
- Az egész nap folyamán lehetőség biztosítása térben és eszközök tekintetében, hogy a gyermekek spontán és szervezett formában tevékenykedhessenek.
- A tehetséges gyermekek bátorítása, lehetőség szerint a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatása.
- A gyermekek megtanítása a számukra legmegfelelőbb, hozzájuk legközelebb álló módszerre, amivel enyhíthetik belső szorongásaikat, fájdalmaikat, dühüket (pl.: papírtépkedés, gyurmalapítás stb.).
- Az anyagok és eszközök újszerű, gyermeki képzelet által kitalált felhasználásának, kreatív ötleteknek a támogatása.
- Az egyes gyermekek egyéni fejlődési ütemének, érzelmi beállítódásának, személyes élményeinek szem előtt tartása, számukra az önálló választás lehetőségének megteremtése egy-egy téma megjelenítése során mind a téma, mind az eszköz, mind a technika esetében.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Képkalkotásban egyéni módon biztonsággal jelenítik meg ismereteiket, gondolataikat, szűkebb és tágabb környezetükből származó élményeiket, elképzeléseiket.
- Örömmel, saját kezdeményezésükre is ábrázolnak.
- Örülnek alkotásuknak, a közösen elkészített kompozíciónak.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról és elfogadják mások véleményét.
- Fokozott önállósággal tudnak választani a megismert és elsajátított vizuális technikák közül és a természet kincseit felhasználva tudják céljukat kreatívan megvalósítani.
- Plasztikai munkáik egyéni, részletezőek.
- Meglátják környezetükben az esztétikai értékeket.
- Bátrak, ötletesek az építésben, a téralakításban. Sokféle tapasztalattal rendelkeznek, változatos alakú zárt és nyitott terek elkészítésében, lefedésében, az építmények egyensúlyának megteremtésében.
- Képesek ritmikus sorokat alkotni a díszítőelemek felhasználásával.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket.
- Formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Emberábrázolásaikban megjelennek a részformák. Próbálkoznak mozgások jelzésével is.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- A közös munkák értékelése során műveikkel, és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítanak.
- Saját és társaik munkáját képesek értékelni, ítéletet alkotni.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával.
- Önállóan díszítenek tárgyakat.
- Az eszközöket készségszinten kezelik, alkalmazzák.
- Mondanivalójukat vizuálisan is ki tudják fejezni.

Mozgás

Az óvodáskorú gyermek egyik életkori sajátossága a nagyfokú mozgásigény. Ez a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, mely kedvezően hat a jövőbeni kognitív fejlődésre.

Az óvodáskorú gyermek egészsége, testi fejlődésének biztosítása, természetes mozgásának fejlesztése nem képzelhető el a rendszeres mozgásos játékok és feladatok, az egyéni szükségletekhez és képességekhez igazodó mindennapos egészségfejlesztő testmozgás nélkül. A mozgásos játékok és feladatok a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodapedagógus sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló mozgással, játékokkal segíti elő a gyermek testi fejlődését. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének- pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás- fejlődésére.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. Míg az óvodapedagógus szabadon választja meg, hogy a foglalkozást hogyan építi be a csoport napirendjébe, addig az anyag megválasztása tudatos tervező munkát igényel annak érdekében, hogy a motoros képességek fejlesztése is megvalósuljon. A tervezésnél figyelembe vesszük a csoportok összetételét, életkori sajátosságait, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét. Az egészségfejlesztő testmozgás legyen része a tudatos egészséges életmódra nevelés, továbbá törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A tevékenység célja

- Mindennapos spontán és/ vagy irányított mozgást az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével mellett minden gyermek számára biztosítunk.
- Mozgás megszerettetése.
- Mozgáskedv fenntartása,
- Mozgásigény kialakítása, kielégítése.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Az óvodáskorú gyermekek testi- értelmi képességeinek sokirányú, arányos fejlesztése; többek között erejének, állóképességének, teherbíró képességének növelése, mozgásszintjének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése.
- Egészséges életmódra nevelés, prevenció.
- A harmonikus, összerendezett nagy és finommozgások kialakítása, mozgáskészségek fejlesztése, mozgástapasztalatok bővítése.
- A gyermekek természetes mozgásának, testi képességeinek, fizikai erőnlétének, mozgáskultúrájának fejlesztése.

Egészségfejlesztő testmozgás feladata

- Az egészségfejlesztő testmozgás biztosítása az óvodai nevelés minden napján
- Sokoldalú mozgástapasztalatokat szerezzenek a gyermekek (hely-és helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskoordináció).
- Kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség) kedvező befolyásolása.
- Koordinációs képességek (egyensúlyérzék, téri tájékozódó képesség, reagálási képesség fejlesztése).
- Teherbíró képességek egészséges fejlesztése.
- Helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása, melyet felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásai.
- A gyermekek természetes mozgásának fejlesztése (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás).
- A motoros képességek fejlesztése.
- Testséma fejlesztése, a testrészek megismerése.
- Tartásjavító gyakorlatok és lábtorna végzése.
- Ügyesség, helyzetfelismerés, döntés és alkalmazkodó képesség fejlesztése.
- Megfelelő hely, idő, eszköz és szervezeti forma, anyanyelvi és kommunikációs fejlesztés lehetőségeinek biztosítása.
- Minél több alkalom teremtése a mozgásos játékok és gyakorlatok során az értelmi fejlesztésre (pl.: testrészek ismerete, személyi zónák alakítása, testrészek funkciója téri tájékozódás, téri irányok, viszonyok, alak, forma, szín, méret megismerése, keresztcsatornák fejlesztése, vizuális időrendiség, ritmus stb.) és az anyanyelvi fejlesztésre (tárgyak, testrészek, téri irányok, viszonyok, méret, hasonlóság, különbözőség megnevezése stb.).
- Differenciált feladatadással a gyermekek segítése abban, hogy képességeiknek megfelelően sikeresen oldhassák meg a feladatokat, ezzel is megőrizve mozgás kedvüket.

A mozgásfejlesztés lehetőségei

- Egészségfejlesztő testmozgás napi rendszerességgel
- Irányított mozgástanulás játékos formában heti egy alkalommal
- Spontán, a szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenység

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Testalkatuk fejlődik, teherbíró-képességük és terhelhetőségük növekszik

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Igénylik, szeretik a mozgást
- Mozgásuk harmonikus, összerendezett
- Jó a mozgáskoordinációjuk
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyérzékelése kialakul
- Térbeli tájékozódó képességük fejlődik, a testséma kialakul
- Biztonságosan tájékozódnak térben és időben, ismerik az irányokat
- Kialakul szabálytudatuk, egészséges versenyszellemük
- Önfegyelmük, figyelmük megerősödik
- A testneveléssel kapcsolatos vezény-, és szakszavakat megértik és alkalmazzák

A tagóvoda nem rendelkezik tornaszobával így ott a csoportszobákban történik - ügyelve a balesetveszélyes helyzetek megelőzésére - a mozgásfejlesztés. Ha az időjárás engedi, az óvoda udvarán szervezzük a gyermekek számára a mozgásos tevékenységeket.

A székhely óvodában a tornaszobában, nagy területen biztosított a gyermekek számára a mozgás.

A külső világ tevékeny megismerése

Az ember környezetkultúrája, környezethez való viszonya születésétől kezdve alakul, óvodás korban ennek tere a külső világ tevékeny megismerése.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A tevékenység célja

- A közvetlen környezet tevékeny megismerése a helyi hagyományok, néphagyományok szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítása, amelyek meghatározzák a természet és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus együttélést.
- A gyermekek minél több tapasztalathoz juttatása az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően.
- A környezethez való viszonyát jellemezze a szeretet, tisztelet, a részvét, az őszinte együttérzés, a segítőszándék, a megértés.
- Az élővilág megszerettetése, védelme, a szülőföld, a lakóhely, az óvoda, a hozzájuk kapcsolódó személyek megismerése, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a családi- és tárgyi kultúra értékeinek felfedeztetése, megóvása és megőrzése.
- Legyenek képesek önálló gondolkodásra, problémákat fedezzenek fel és próbálják megoldani, tudjanak döntéseket hozni, kreatívan gondolkodni, ezeket a tevékenységeikben alkalmazni.
- Ismerjék fel a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri viszonyokat, alakuljon ítélőképességük, fejlődjön tér-, sík- és mennyiségszemléletük.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Feladataink

- A környezet tevékeny megismertetésére biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Lehetőség szerint minél több alkalommal a természetes környezetbe szervezni a tapasztalatszerzést.
- A gyermekek meglévő egyéni élményeire, tapasztalataira, ismereteire építve minél több érzékelési csatornán változatos tevékenységekkel, infokommunikációs eszközök használatával új élmények, tapasztalatok, ismeretek nyújtása, a komplexitás érvényesítése a különböző tevékenységformák között, globális látásmód kialakítása.
- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítása.
- A gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek fejlődésének, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában való elősegítése.
- Környezettudatos magatartás formálása alapozása, alakítása.
- Természeti és társadalmi környezet megfigyelése és tapasztalatok szerzése, hagyományaink, népszokásaink ápolásán keresztül.
- Környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása.
- Környezetvédelem, környezetalakítás.
- Tűzvédelem, óvó-védő rendelkezések és baleset megelőzési szabályok ismertetése.
- A környezet tevékeny megismeréséhez szükséges feltételek biztosítása.
- A gyermekek tapasztalataira, élményeire támaszkodva új ismeretek nyújtása, a meglévő ismeretek elmélyítése, rendszerezése.
- Anyanyelvi-kommunikációs képességük fejlesztése.

Természeti, társadalmi környezet megfigyelése, tapasztalatok szerzése, hagyományok ápolása

Fejlesztés tartalma

- A gyermekek ismerjék meg az óvoda épületét, helyiségeit, közvetlen környezetét és az ott dolgozó felnőtteket.
- A természeti környezetet az évszakok változásain keresztül közvetlen megfigyeléssel tapasztalják meg.
- Az időjárás a természet jellemzői, a színek, fények, formák szépségei alapvető biológiai, fizikai, kémiai tapasztalatokat nyújtanak.
- Figyeljék meg a napszakokat, gyakorolják az ehhez kapcsolódó tevékenységeket. Időérzékük fejlődjön. Legyen fogalmuk kisebb-nagyobb időegységről (év, évszak, hónap, hét, nap).
- A növény- és állatvilág megismerése fontos része a környezet megismerésének. Védelmüket, gondozásukat helyszínen is módunkban áll közvetlenül megfigyelni.
- A növények fejlődését szintén természetes környezetben az óvoda udvarától az erdő, a rét és a vízpart élővilágának bemutatásával végezzük.
- Gyakorolják a helyes gyalogos közlekedést. Az óvoda udvarán elhelyezett "labirintusokban" szerezzenek tapasztalatokat tájékozódásban, közlekedésben. Az ehhez szükséges reflexek kialakítása mozgással, zenei neveléssel történjen.
- Ismerjék a közlekedési eszközöket.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Tudják megnevezni az emberi testrészeket, ismerjék érzékszerveiket, azok funkcióját, védelmét, gyakorolják önálló tisztántartásukat.
- Legyen tapasztalatuk az orvos, a védőnő és a fogorvos munkájáról, a fogászati prevencióról. Ismerjék a gyógyszerek használatát, a baleset megelőzést (közlekedés, tűz, víz, áram stb.).
- Szerezzenek tapasztalatokat az óvoda környezetében megfigyelhető foglalkozásokról (kereskedelem, építkezés, stb.).
- Ismerkedjenek meg az óvodával kapcsolatban lévő intézményekkel (iskola, könyvtár stb.).
- Hagyományápoló munkánkban számba vesszük a természet változásaihoz kapcsolódó jeles napokat, naptári ünnepeket, szokásokat és eseményeket.

Környezetünk formai és mennyiségi viszonyainak megtapasztalása

A környező valóság fontos jellemzői a formai és mennyiségi viszonyok. Alapelvünk, hogy a környezet tárgyai, jelenségei egyéb tulajdonságain kívül mennyiségi jellemzőkkel is rendelkeznek. A környezet változásainak megfigyeléséhez feltétlen szükség van matematikai alapismeretekre. Matematikai alapismeretek alapján lesznek képesek a gyermekek visszahatni a természetre, társadalomra. A környezet mennyiségi és formai viszonyai a környezet megismerésére nevelés feladatkörében jelenik meg. A matematikai tapasztalatszerzés természetes környezetben a legeredményesebb, de szervezett formában is megjelenik az óvodai tevékenység során.

Jól fejleszti a gondolatok tevékenységgel, szóval történő kifejezését. Egyéni feladatmegoldás egyéni sikert eredményez, a közös siker pedig erősíti a csoport-tudatot.

A matematikai nevelés elősegíti a gyermekek környezetéről szerzett tapasztalatainak feldolgozását.

Főbb tevékenységek a matematikai tapasztalatszerzés területén:

- Megfigyelések, összehasonlítás, szétválogatás tulajdonságok szerint, saját szempontok alapján.
- Sorba rendezés, mennyiségi tulajdonságok, felismert szabályosság szerint.
- A számfogalom megalapozása, mérési, összemérési feladatokkal, mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel.
- Tapasztalatszerzés a geometria körében (építés, síkbeli alkotások, geometriai formák felismerése).
- Tükörrel való tevékenység, mozgások tükör előtt (fontos feltétele a téri percepció kialakításának).
- Tájékozódó képesség fejlesztése térben és síkban (testnevelés, rajzolás, énekes kör- és szabályjátékok stb.).

A matematikai nevelés anyagát nem elvont "ismeretek" alkotják, hanem a környezet megismerése során szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozásával a tevékenységeiben alkalmazva az egyéni fejlődés figyelembevételével, a probléma megoldó tevékenység környezetre való kiterjesztésével alakítjuk ki.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A környezetvédelem, környezet alakítása

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Ebben az életkorban teremtjük meg az érzelmi vonzódást a természethez. A környezet megszerettetése, gondozása, a természet szeretetére való nevelésnek át kell hatnia az egész óvodai életet. Az önfeledt játék, a rácsodálkozás mellett észrevétlenül tanulják meg, hogyan óvják, védjék a természet tisztaságát, szépségét.

Minél több alkalmat adunk a környezetünk felfedezésére, annál jobban szeretik és védik majd.

Óvodáskorban alapozzuk meg a gyerekek természetszemléletét, ezáltal elérhetjük hosszútávon, hogy felnőttként is elkötelezettséget érezzenek a természet iránt, környezettudatos életet éljenek.

Célunk

- A gyermek környezettudatos gondolkodásának és viselkedésének, magatartásának megalapozása, fejlesztése.
- A szülők és az óvodában dolgozó felnőttek ökológiai szemléletének formálása
- A természet szeretetének, a természet iránt érzett felelősségteljes gondolkodásnak az elmélyítése.
- Környezetbarát óvodai környezet kialakítása és fejlesztése.
- A környezeti kompetenciák, környezetvédő szokások fejlesztése.
- A környezetvédő szemlélet érvényesítése.
- A környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása, kialakítása, annak érdekében, hogy gyermekeink képesek legyenek a közvetlen és tágabb környezetükben jelenlévő problémák felismerésére és kezelésére az életkoruknak megfelelő szinten.

Törekszünk arra, hogy tudatosan építsünk a „Zöld” tartalmak közvetítésére.

Célunk, hogy a hagyományos ünnepeink mellett jelentősebb szerepet kapjanak az úgynevezett Zöld ünnepek: a Takarítási világnap, az Állatok világnapja, a Víz Világnapja, és a Föld Napja.

Ezen kiemelt napokon az óvodások különféle játékos tevékenységeken keresztül oldjanak meg környezeti témájú „feladatokat”.

A projekt napok alkalmával az elődleges cél ezeknek a napoknak a megünneplése, az önfeledt vidám együttlét, változatos tevékenységek, közös éneklés, verselés.

A **Jeles zöld napok** tevékeny megélésével olyan örökérvényű értékeket kívánunk közvetíteni, mely által a gyermekek kellő információkat gyűjthetnek a környezetükről, a körülöttük lévő élővilágról, azok szépségéről és védelméről.

A játékos formában szerzett tapasztalatok, élmények segítik a gyerekek környezettudatos szemléletének fejlődését.

A tevékenységek során erősödik problémamegoldó gondolkodásuk, kreativitásuk, véleménynyilvánító képességük. Olyan tapasztalatokra tesznek szert, melyek biztosítják a környezeti nevelés hatékonyságát és eredményességét.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A Takarítási Világnap célja:

- A természeti környezet tisztaságának megóvása.
- Annak tudatosítása, hogy milyen fontos az, hogy tiszta, élhetőbb környezetben éljünk, nemcsak otthon, hanem tiszta utcában, tereken, kitakarított, rendezett óvodában, iskolában, munkahelyen.
- Környezettudatos praktikák megismertetése, hogyan lehet takarítani környezet kímélően (inkább természetes szereket használva a vegyszerek helyett, melyek nem irritálnak, nem károsak a környezetre és nem utolsó sorban olcsóbbak is.)

Feladataink:

- A környezetszennyezés növényre, állatra, emberre gyakorolt ökológiai hatásának megértetése.
- A gyermekek ismereteinek bővítése: e fontos környezetvédelmi nap alkalmából beszélgetés a gyermekekkel környezetünk rendjének, tisztaságának megőrzéséről, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról.
- A szelektív hulladékgyűjtés és az újra hasznosítás fontosságának hangsúlyozása
- Felelősségtudat alakítása a közvetlen környezet rendjének megtartásáért (hulladék-elhelyezés, környezetesztétika).
- A szépségre, harmóniára, tisztaságra való igény felkeltése.

Az Állatok Világnapjának célja:

- A bolygón élő állatfajok védelmének és veszélyeztetettségük okainak megismertetése
- A gyermeke figyelmének felhívása arra, hogy figyeljenek jobban oda a környezetükben élő élőlényekre, állatokra, hogy védjék és óvják őket.
- Az ember és az állat közötti barátság erősítése, valamint a figyelem felhívása az együttélés fontosságára.

Feladatunk:

- A gyermekek figyelmének felhívása a vadon élő állatok, valamint a házi- és haszonállatok fontosságára,
- Az állatok életmódjának, gondozásának megismertetése, beszélgetés a táplálkozásukról és az emberi gondoskodás fontosságáról.
- Annak bemutatása, hogy az ember tevékenysége által válik állat és növény veszélyeztetetté.

A Víz Világnapjának a célja:

- A gyermekek figyelmének felhívása a természetünk védelmére, különösen fontos természeti kincsünkre, a vízre.
- A víz létfontosságú szerepének, természetes vizeink védelmének, valamint a takarékos vízhasználatnak a megértetése.
- Gyermekeink természethez és a vízhez történő pozitív hozzáállásának és felelősségérzetének továbbfejlesztése.
- A víz témakör komplex, több szempontú feldolgozása, megismerése.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Feladatunk:

- Annak tudatosítása, hogy a víz nélkülözhetetlen az embereknek, állatoknak és a növényeknek egyaránt. Éppen ezért vigyázni kell rá.
- Figyelemfelhívás a takarékos vízhasználatra.
- A víz védelemmel kapcsolatos ismeretek átadása.

A Föld Világnapjának a célja:

- A bolygó környezeti állapot romlásának megállítása
- A gyermekekkel a gyönyörű Földünk és annak élővilágának megismertetése, valamint annak megláttatása, mit kell megvédenünk.

Feladatunk:

- Annak tudatosítása, hogy tevékenyen részt kell vállalni a bolygó mentésben egyénnek és közösségnek egyaránt.
- A „földmentő” értékeknek az életkornak megfelelő közvetítése.
- A környezetvédelem fogalmát megismertetése.
- A természet szeretete, tisztelete és megbecsülése érzésének fejlesztése.
- A gyermekek közvetlen környezetében lévő világ értékeinek megismertetése, megszerettetése.
- A környezeti problémák felismerésének, megoldásainak, jártasságainak, készségeinek kialakítása.
- Ismereteik bővítése, hogyan óvhatják ők is a Földet: Vigyázzanak, növényekre, virágokra, állatokra, védjék, és ne bántsák azokat! Vigyázzanak a vizek, az erdők, a mezők tisztaságára, bármerre járnak az országban! Óvják a fákat, madarakat, az egész élővilágot, járjanak elő jó példával, s akkor épségben megmarad számunkra ez a csoda!

A nevelőtestület magáénak érzi a környezeti nevelést, lelkes, környezetbarát szemléletű.

A környezetvédelem a környezet ismeretén, megbecsülésén, rendben tartásán alapul, ehhez szükséges a természethez való pozitív érzelmi viszony, mely tiszteletet jelent mind a társadalmi, mind a természeti környezettel szemben.

A környezet alakítással és a munka tevékenységgel szorosan összekapcsolódik.

Fontos nevelési feladat, hogy a gyermekek védjék az élő környezetet, gondoskodjanak életfeltételeik biztosításáról, ne rongálják, ne pusztítsák azt.

Tudják, hogy minden élőlénynek joga van az élethez. A jövő környezetét a jelen óvodásai fogják alapvetően meghatározni, ezért nagyon fontos az óvoda minden dolgozója és a szülők környezetvédő magatartása a környezetszennyezés elkerülésében és a környezet helyreállításában.

A szelektív hulladékgyűjtés és az újrahasznosítás fontosságának hangsúlyozása. A környezetvédelem kiterjed az emberre, mint a társadalmi környezet egyedi és megismételhetetlen egységére. A felnőttek munkájának megbecsülése a környezetvédő magatartás kialakulásának feltétele. A külső világ tevékeny megismerésére nevelés alapvető célját akkor éri el, ha a gyermek a tapasztalatokra épülő ismereteit gyakorolhatja, alkalmazhatja. A gyermek tevékenységével tapasztalatokat szerez, azokat feldolgozva visszahat a környezetére.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Tudják személyes adataikat. A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően megnevezik, igényesek testük tisztaságára.
- Megkülönböztetik a jobb és a bal oldalt, dominanciájuk kialakult.
- Gyakorlottak lesznek az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket, járműveket, tudják, hogy azok az emberek munkájaként készülnek és az emberek munkáját könnyítik.
- Ismerik a környezetükben lévő intézmények nevét, rendeltetését.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellemző tulajdonságaikat, az évszakokhoz kapcsolódó néhány kiemelkedő népszokást, hagyományt, jeles napot.
- Felismerik és megnevezik a napszakokat, hónapokat, a hét napjait.
- Ismerik a növény szót, annak tartalmát, tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van. Tudják, hogy a növényeket gondozni kell, ismernek néhány növényekkel kapcsolatos munkát (szántás, szüret, aratás).
- Ismerik és megnevezik a környezetükben élő állatokat, tudják csoportosítani életmódjuk, egyéb tulajdonságaik szerint. Ismernek néhány erdei és vadállatot, néhány madarat - költözőt és nálunk teletölt - ismerik óvásukat, védelmüket.
- Ismerik és megnevezik környezetük színeit, a sötét és a világos árnyalatait. Képesek lesznek ismert tárgyak, jelenségek közötti összehasonlításokat végezni, külső jegyeik, rendeltetésük szerint. Megnevezik az ellentétpárokat.
- Képesek az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatait megérteni, követni. Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat szabadon is elmondani, egymás állításainak igazságát megítélni. Jól ismert tulajdonságok szerint válogatást, összehasonlítást, sorba rendezést végeznek.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, a halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket (több, kevesebb, ugyanannyi, rövidebb, hosszabb stb.).
- Önállóan is össze tudnak mérni hosszúság jellegű mennyiségeket, két halmazt párosítással, az elemek különféle színe, nagysága, elrendezése esetén is.
- Elő tudnak állítani különféle elemekből, különféle elrendezéssel, bontással, többet, kevesebbet, ugyanannyit. Meg tudnak számolni tárgyakat legalább tízig.
- Számfogalmuk kialakult, elemi műveletekre képesek tízes számkörön belül.
- Halmazokat tudnak képezni megadott, vagy választott szempontok szerint.
- Építéseik, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye a szemléletfejlődés, azonosítani tudnak különféle helyzetekben is egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Másolással képesek megépíteni, kirakni a mintával megegyező elemekből, színben és nagyságban eltérő elemekből térbeli és síkbeli alakzatokat. Különféle geometriai tulajdonságok szerint szétválogatni, egyszerű tulajdonságokat megnevezni.
- Kettő-négy elemből álló alakzat tükörképét meg tudják építeni. A térben való tájékozódásban értik és tudják az irányokat, ill. a helyeket jelölő névutókat (alá- fölé - mögé - között stb.) mindezt síkban is megértik.
- Megismerik a környezetvédelemmel kapcsolatos alapszabályokat, környezettudatos magatartást tanúsítanak.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és az állatgondozás). A természeti és társadalmi környezet megismertetése, a gyermeki világkép formálása úgy lehetséges, ha a gyermek aktív, tevékeny részese a tapasztalatszerzésnek, ha ismereteit alkalmazhatja, gyakorolhatja. A gyermek által végzett munka mindenre kiterjedő, alakítható tevékenység, mely hasznosságán túl esztétikai értéket is képvisel. A munka célra irányuló tevékenység, amely külső irányítással történik, figyelmet, kötelesség vállalást, ezek teljesítését igényli. Eredményéről közvetlen tapasztalatokat szereznek. Felelősséggel jár, melyhez megfelelő ismeret, beállítódás, készség szükséges. Munkavégzés közben begyakorlódnak és pontosabbá válnak a különböző munkakészségek. A munkára nevelés a szocializáció része, mert minden formája közösségért végzett tevékenység.

A tevékenység célja

- A munka jellegű tevékenységek megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, amelyek elősegítik a munkához, a közösséghez való pozitív viszony kialakulását, a munka tiszteletét, megbecsülését.
- Alakuljon ki a gyermekben a munkavégzéshez szükséges attitűd, képesség, készség és olyan tulajdonságok, mint kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság. A fenntarthatóság szemléletének megalapozása a szűkebb-tágabb környezetért és a közösségért végzett tevékenység által.

Feladataink

- Az óvodai tevékenységrendszerben a folyamatos, rendszeres munka jellegű tevékenység megszervezése, biztosítása, mert a munka által fejlődik a gyermekek kötelességvállalás-képessége.
- Olyan helyzetek teremtése, melyek során önmagát tudja kiszolgálni. A gyermek eljuttatása a saját személyiségével kapcsolatos munka készség kialakulásától a közösség érdekében végzett munkáig.
- A gyermekek mindennapi munkálkodásuk közben egyre több információ és pontosabb tapasztalat birtokába jutnak. Speciális ismereteket szereznek az őket körülvevő tárgyi világról.
- A munkaszokások kialakítása: növények és állatok gondozásával kapcsolatos tevékenységek, takarékosági szokások (villany, víz, használati tárgyak), külső környezettel kapcsolatos szokások (szemét, hulladék megfelelő kezelésének fontossága), önkiszolgálás, naposság, gyermek saját személyével kapcsolatos munkák, a csoport érdekében végzett munkák.
- Erkölcsi tulajdonságok kialakítása, erősítése, fejlesztése, az óvodapedagógus példamutatásával és helyzetteremtésével. A sokféle, változatos munka jellegű tevékenységek során olyan készségek, tulajdonságok, szokások kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermek környezethez való viszonyát, közösségi kapcsolatát, kötelesség teljesítését.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Kitartásuk, felelősségérzetük, önértékelésük, fejlesztése. Szociális magatartásuk, társas kapcsolataik alakításának eszköze a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
- A gyermekek munka jellegű tevékenysége örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység legyen. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.
- A megfelelő munkaeszközök biztosítása, azok rendben tartása, elegendő munkalehetőség, elegendő idő és megfelelő hely a munka elvégzésére, biztonsági feltételek megteremtése, baleset, sérülés megelőzése, a tevékenység folyamatának ismertetése, segítségadás.
- A tevékenység folyamatos, pozitív értékelése.

Tartalom

- Önkiszolgáló munka: terítés, tevékenységek megkezdéséhez szükséges feltételek megteremtése.
- Naposi munka.
- Gyermek szükségleteit kielégítő munka: eszközkészítés, testápolás, öltözködés stb.
- Megbízások: környezetgondozás, gyógynövény és fűszernövény kert kialakítása, gondozása.
- Csoportok életéhez szorosan kapcsolódó munkák: ünnepi ajándékkészítés, születés és névnapok, teremrendezés, díszítés, sütés - főzés, egészséges ételekkel, a magyar konyha jellegzetességeivel való ismerkedés.
- Felelősi munkák: mosdó, öltöző, élő sarok.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek képesek szükségleteiknek megfelelően önállóan ellátni magukat (öltözködés, önkiszolgálás).
- A naposi munkát, egyéb alkalmasszerű tevékenységet szívesen végzik, nem tartják tehernek.
- Szívesen segítenek az óvoda rendjének, tisztaságának fenntartásában.
- Megbízásokat számon tartják (étkezések előtti terítés, növények gondozása, stb.), önállóan végzik.
- Minden olyan területen segítenek, ahol erre szükség van.
- Megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű és biztonságos használatát.
- A rájuk bízott munkát igényesen végzik.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások végzésére.
- Megalapozódik a munkához való pozitív viszony, a munka tisztelete, megbecsülése.

A tevékenységben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat.

A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját.

A gyermek óvodai környezete a szűkebb és tágabb lakókörnyezete mind-mind pedagógiai környezet. Környezeti nevelésünkben a gyermek és a természet kapcsolatát helyezzük a tevékenység középpontjába. A szabadban folytatott környezeti nevelés során az élmény ingergazdagsága, személyessége pótolhatatlan, ez biztosítja az élmény hitelességét. A tanulás az egész nap folyamán adódó helyzetekben alakul ki. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja, elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A tevékenység célja

- Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, pozitív attitűdök erősítése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
- A teljes személyiség fejlesztése az egyéni képességek, készségek, adottságok érési ütem figyelembevételével, mely kiterjed a környezettudatos attitűdre, magatartásra, viselkedésre és értékrendre is.
- Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Feladataink

- Teremtsen olyan spontán és irányított ismeretszerzési lehetőségeket, ahol a gyermek cselekvéses tanulása megvalósulhat, színes gazdag tárgyi környezetben, változatos külső és belső helyszíneken.
- Támaskodjon a gyermekek megismerési vágyára, önkéntelen figyelmére, a minden érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek felfedezzen, kiderítsen, észrevegyen, rátaláljon, ráakadjon, kifürkésszen, kinyomozzon dolgokat, miközben a lehetőségek szerint mindent ki és letapogasson, érzékeljen, érezzen
- A gyermekek ismereteinek, tapasztalatainak bővítése, feldolgozása, a megismerési képességek fejlesztése.
- A környezet megfigyeltetése, önálló felfedezésekre való nevelés – látásra nevelés.
- A valóságghű észlelésre, figyelemösszpontosításra való képesség, problémamegoldó és kreatív gondolkodásra nevelés.
- A környezet ismeretközvetítő hatásának kihasználása.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Természetes megismerési folyamat, a közvetlen, minél több érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása szenzitív és élménypedagógiai módszerek alkalmazásával

A tanulás tartalma, lehetőségei

- A környezeti nevelés komplex felfogásából kiindulva a műveltségterületeknek egymásra kell épülni, hogy kiegészítsék, teljessé tegyék egymást.
- Az óvodai tanulás a játék motivációs bázisára épül. A tanulás alapja az óvodapedagógus és a gyermek kölcsönös egymásra ható közös tevékenysége.
- Nagyon erős a gyermek modellkövető tanulása, a szociális tanulás.
- Mivel a játékot tekintjük a legfőbb ismeretszerzési bázisnak, ezért elsősorban a játszás élményéhez kell hozzájuttatni a gyermekeket. Ez biztosítja az érzelmi-, szociális és intellektuális képességek fejlődését. Magukba foglalják azokat a magatartási formákat, viselkedési szokásokat, erkölcsi tulajdonságokat, amelyeknek kialakítása a gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodik.
- A szabadon választott játék óriási információhalmazt tartalmaz, melyből a gyermek mindig azt az egységet választja ki, amelyikre az adott játék során szüksége van.
- A többszöri ismételtetések hatására az ismeretek szinte spontán beépülnek a meglévő rendszerbe, felidézhetőek és felhasználhatóak lesznek azonos, hasonló és később eltérő szituációkban is.
- Tehát a gyermek tanul, igyekszik felhasználni, ami számára fontos, ami eredményt, sikert hoz, amiért dicséretet kap, aminek hatására jól érzi magát, barátokat szerez.
- A tanulási folyamatban nagyon lényeges az utánozható pozitív példa. Ennek formái: a megjelenés, a hanghordozás, az attitűdök, a mimika, a gesztus. A gyermeknek lehetőséget adunk a próbálgatásra, a felfedező tanulásra, az "aha" élmény átélésére. Mindezekhez olyan légkört igyekszünk kialakítani, amelyben a gyermek szorongás nélkül, érdeklődéssel tevékenykedhet, közben kialakul a bizalom, a kölcsönös megértésen és segítségen alapuló felnőtt-gyermek kapcsolat.

A tanulás lehetséges formái az óvodában

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a játékos, cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás

Óvodai nevelésünk összes területe összefonódik, mindegyik mindegyikkel kapcsolatban áll. Szétválasztani nem nagyon lehet, nem is érdemes, hanem tudatosan, tervszerűen kell dolgozni, a komplexitást szem előtt tartva.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A tanulás módszerei, szinterei

Óvodapedagógusaink tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek, spontán differenciált szituációk során a tanulást támogató környezet megteremtésével építenek a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Olyan támogató tanulási környezetet alakítunk ki, amelyben minden feltétel adott ahhoz, hogy a gyermekek tanulási képességeik optimálisan fejlődhessenek.

A tanulási formákban érvényesül a nevelői céltudatosság, a tervszerűség, a pedagógiai önállóság. Fontosnak tartjuk a tanulási folyamatban a gyermekek élményeinek meghallgatását, az otthoni és óvodai megbízatásokat a szülők, nagyszülők bevonásával, a gyermek érdeklődő kérdezős kedvét, s azt, hogy mennyire nyitott a külvilágra, tehát a gyermek kíváncsiságát, verbális aktivitását.

Nevelésünk másik fontos kiinduló pontja a helyi adottságok felmérése, hogy milyen tájékozódási, vizsgálati területek vannak az óvodához legközelebb, illetve elérhető távolságban (erdő, park, játszótér...).

A falusi környezet, mint alapvető adottság kihasználása (állattartás, növénytermesztés, szőlőművelés...).

A kötetlen mikro - csoportos fejlesztések alkalmával tudatosan, tervezett módon történik a differenciált fejlesztés. A kisebb csoportokban való fejlesztésben nagyobb a lehetőség az egyéni bánásmódra. Egy-egy tevékenységre bármikor visszatérhetünk és lehetőség adódik, hogy legalább egyszer minden gyermek részt vegyen benne.

Kötött formát főleg az idősebb gyermekeknél alkalmazunk - a szándékos figyelem, a kitartás, önfegyelm, csoporthelyzet, feladatartás, türelem fejlesztéséhez - azaz az iskolakészültséghez fontos magatartás kialakításához. A folyamatos és alkalmi megfigyelések kapcsán a cselekvéses tanulás, sokoldalú érzékelés biztosításával érjük el később, a belső motiváltságon alapuló ismeretszerzést. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A gyermekek eljutnak pontos, valóság-hű észleléshez, mellyel ismereteik megalapozottak lesznek.
- Képesek lesznek a figyelemösszpontosításra, a problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
- Megismerkednek az elemi ok-okozati összefüggésekkel, a környezet mennyiségi, formai, színbeli eltéréseivel, matematikai fogalmakkal.
- Képesek szabályokat betartani.
- Igényükké válik a társakkal való együttműködés.
- Kialakulnak jártasságaik, készségeik, képességek, amelyeknek révén az érzelmileg motivált cselekvés gondolkodási szintje mellett megjelennek a fogalmi gondolkodás elemei.
- A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdésére.

Az értékelés és jutalmazás

Cél

A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai

Az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza. Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás. Ezzel erősíti leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja ki a pozitív motivációkat.

A gyermekek szöveges, átfogó értékelését az óvodapedagógusok elvégzik évente minimum két alkalommal a gyermekenként vezetett fejlődési naplójukban, méréseik alapján. Elsődleges mérőeszköz a tudatos megfigyelés, a gyermek tevékenységek és produktumok vizsgálata.

A gyermekek jutalmazásának elvei és formái:

- Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések, és kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kiemelt-megtisztelő feladatadás, kedves tevékenység biztosítása. A jutalmazás mindig konkrét, a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású. Tárgyi jutalmazást nem alkalmaz.
- **A fegyelmező intézkedések** az életkori sajátosságokból fakadóan mindig a pozitív irányba ható mintaadás, áttelítés, motiválás, megbeszélés, szélsőséges esetben tevékenység megállítás. Elkülönítés (csoport területéről), étel, tárgy vagy szeretetmegvonás nem alkalmazható. Mindig a gyermek viselkedésének közösségellenességére irányuló, a pillanatnyilag adott magatartást ítéli el és nem a gyermeket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Jól érzi magát az óvodában csoporttársaival, a csoportban dolgozó felnőttekkel.
- Elfogadja és tiszteli a gyermekek különbözőségeit.
- A csoport kialakult szokásrendszerét betartja.
- Önbizalma megfelelő.
- Feladat és szabálytudata kialakult.
- Konfliktushelyzetben társaival egyezkedik.
- Az udvariassági formák betartásával kommunikál.

Egészségfejlesztési program

„Gyermekkorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési területét.” (Székely 2003).

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

Az egészség fogalma - Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) definíciója alapján-
„Az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota, nem pusztán a betegség vagy fogyatékosság hiánya.”

Az óvodai egészségnevelés célja

Az egészségkultúráltság kialakítása. Az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását. Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszhető.

A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, egészségéhez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra:

- kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket,
- gondozzuk lelki (érzelmi, akarat, értelmi) képességeiket és a társakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi mozgás, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- bántalmazás és óvodai erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéné

Az óvodára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a gyermekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az óvoda segítse azoknak a pozitív

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésre és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. Az óvoda dolgozói készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Az egészséges táplálkozás megkedveltetése

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is vegyenek részt – életkori fejlettségüknek megfelelő szinten -önkiszolgálás, naposság-. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében szervezzen az óvodai csoport (szülőkkel, támogatókkal közösen) gyümölcs- vagy zöldségnapot, ismertesse meg az óvodapedagógus a gyermekeket új ízekkel, a gyermekek is vegyenek részt az ételkészítésben (saláta, köret, gyümölcstál, gyümölcslevek készítésében).

Rendszeres mozgás biztosítása

Mozgásigényük kielégítésével, az egészséges és biztonságos környezet megteremtésével a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez adunk lehetőséget.

A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való készítésben mutatkozik meg, és nagyobb energiafelhasználással jár, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége. A mozgás segíti a gyermeket a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában. A mozgásszükségletet a regenerálódást biztosító pihenés egészíti ki (csendes pihenő, alvás biztosításával, alvásigény figyelembe vételével).

Mozgás a szabadban

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok és munkaeszközökkel való munkálkodások. Mindezek az általános munkavédelmi szabályok megismertetését, begyakoroltatását és ellenőrzését igénylik. Jelentős nevelői figyelmet igényel a szabadban a túlmozgás, a fegyelmezetlen játék felderítése, megfékezése. Közegészségügyi ellenőrzést kívánnak a homokozók, pancsolók, mászóakák, hinták, kerti szerszámok, valamint a napozás és a vízzel való edzés lehetőségének balesetmentes kialakítása is.

Mindennapi testnevelés

A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését az óvodai nevelési programban szereplő délelőtti tevékenység, a mindennapi testnevelés szolgálja. Egészségpedagógiai cél a testedzés mellett a mozgás megszerettetése, a közös (játékos, sportos) mozgás által kiváltott öröm átélése.

Mozgás (foglalkozás)

A mindennapos mozgás (felfrissítő) jellegű gyakorlatai mellett, heti egy alkalommal a tornateremben szervezett mozgáson vesznek részt a gyerekek.

Testi-lelki egészség fejlesztése

Az óvodás kor az intenzív érzelmek időszaka, és az óvodapedagógus feladata észrevenni az esetlegesen fellépő szorongást, az önbecsülés hiányát, a konfliktusok kialakulását, vagy kerülését, negatív énkép meglétét. Amennyiben ez a megfelelő időben elmarad, úgy sokszor nehezen visszafordítható lelki problémák keletkeznek a gyermekben. A lelki biztonság megteremtése elengedhetetlen a védettségre vágyó gyermek életében, különösen ebben a rohanó, ingerekkel teli bonyolult világban. A testi és lelki erőszakkal szemben védelmet nyújtunk. Óvodánkban a gyermekvédelmi felelős kapcsolatot tart a Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. A gyermek személyes belső környezetének, testi, lelki, szociális egészségének gondozása érdekében a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör kialakítására, a természetes testközelség meglétére törekszünk.

A testi, lelki mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodást, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére. A pedagógus kötelessége, hogy a gyermek testi- lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő- és szükség esetén más szakemberek- bevonásával.

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiénéjének megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

A viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért. Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

Okoseszközhasználat gyermekkorban

A mobil eszközök túlzott használata káros hatással lehet az óvodás korú gyermekek fejlődésére. A képernyő előtt töltött idő csökkentheti a fizikai aktivitást, az alvás minőségét és a szociális interakciókat, ami negatívan befolyásolhatja a fejlődésüket.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A káros hatások részletesebben:

Nyelvi fejlődés:

- A képernyő előtt töltött idő növelheti a nyelvi fejlődés elmaradásának kockázatát, beleértve a beszédkészség késését, a helytelen kiejtést és a fogalomalkotás nehézségeit.

Kognitív fejlődés:

- A túlzott képernyőhasználat csökkentheti a koncentrációs képességet, a memória hatékonyságát, és negatívan befolyásolhatja a tanulmányi teljesítményt.

Érzelmi fejlődés:

- A magányos képernyőhasználat elvonhatja a figyelmet a szociális interakciókról, csökkentheti az együttérzést és a szociális készségek fejlődését.

Alvás minősége:

- A képernyők kék fénye megzavarhatja az alvásritmust, csökkentve az alvásidőt és a minőségét, ami hatással lehet a gyermek fejlődésére és energiaszintjére.

Fizikai aktivitás:

- A képernyő előtt töltött idő csökkenti a fizikai aktivitást, ami elhízáshoz, mozgásszegény életmódhoz és más egészségügyi problémákhoz vezethet.

Érzékszervi fejlődés:

- A túlzott képernyőhasználat megterhelheti a szemet és a látást, valamint a hallást is, ha a hangos tartalmakat hallgatják.

Bántalmazás és óvodai erőszak megelőzése

A bántalmazás folyamatos és rendszeres bántást jelent, melynek jelei a gyermek viselkedésében és egészségében is megmutatkoznak. Magyarországon törvény tiltja a gyermekekkel szembeni bármilyen erőszakot. Ha az óvodapedagógus észleli a gyermeken megjelenő sérülést, mely otthon keletkezett, kötelessége felvenni a kapcsolatot az ebben az ügyben érdekelt szervezettel. Ezt természetesen a szülő felé is jelezze, sőt fogadó órán beszélgetést is kezdeményezhet az ügyel kapcsolatban.

Elhanyagolás

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretet kapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermekjelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

Gyermekbántalmazás

A **gyermekbántalmazás** azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset, stb.), amely a gyerek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.)

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Idetartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszégyenítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek, szem és fültanúja más bántalmazásának. Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezhethet.

Különleges ellátást és kezelést igényel, ha gyermek bántalmaz gyermeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl - ismételten - fizikailag, lelkiileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál. A probléma kezelésénél igen fontos, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget. Speciális terület a testvérbántalmazás, annak érzelmi vonatkozásai, indulati tartalma miatt.

Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

- Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire. Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt. Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme. Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

- Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.
- Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.
- Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik olló, tű, kés, villa.
- A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.
- Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról. Ez minden óvodai dolgozó kötelessége!
- Az óvoda, és az óvodapedagógus feladatai:
- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek biztonságra törekvő viselkedését.

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természetkörnyezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti -, környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programunkkal a szülők és környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

- **A személyi higiénia fejlesztése**
 - a kézmosás szokássá fejlesztése
 - a saját személyi felszerelés (törülköző, tornafelszerelés, ágynemű, váltóruha, ruházat,...) tisztán tartása
 - WC használat

A környezeti higiénia fejlesztése

- az óvoda tisztaságának megóvása, szépítése, virágosítása
- a csoportszobák szellőztetése
- az ivóvíz higiénája
- a helyes fűtés és világítás biztosítása
- az udvar tisztán tartása, gondozása
- a helyiségek, mellékhelyiségek takarítása (benne az önkiszolgálást is),
- az eszközök higiénája, rendben tartása.
- A világszinten egységesülő, globalizált világ a természet megvédése, a hulladék kezelése
- az energiával való takarékoság.

Sajátos nevelési igényűek egészségfejlesztése

Sajátos nevelési eljárásként alkalmazzuk a sérült gyermek előzetes bemutatását a csoportnak, majd a megérkezéskor olyan bemutatását, amely a segítség, a barátkozás, a közös játék lehetőségeit és eszközrendszerét részletezi. A következő lépés a sérült gyermek alkalmazkodási kényszerének feloldása: az ismeretlen óvodai környezet, az ismeretlen felnőttek és gyermekek, az óvoda napirendje, életrendje alkalmazkodási kényszerének feloldása.

Szociális hátrányúak nevelési sajátossága

A társadalmi beilleszkedés és az eredményes személyiségfejlesztés szempontjából meghatározó jelentőségű a mélyszegénységben élő, rossz családi körülmények között nevelkedő gyermekek óvodai integrált nevelése. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai „megelőző” egészségneveléséhez szükség lehet a gyermekvédelmi szakhálózat (jogi, pedagógiai, egészségfejlesztő) segítségét kérni, a szülői szervezetek, munkaközösségek társadalmi összefogását is igénybe venni.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
 „Harmóniában a természettel”
 Pedagógiai Program
 2025.

Egészségneveléssel kapcsolatos tevékenységeink

Ősz	Tél	Tavas	Nyár
<ul style="list-style-type: none"> • Ismerkedés az óvodával, szabályok megismerése, felelevenítése • Takarítási Világnap megszervezése, megvalósítása • Állatok világnapjának megszervezése, megvalósítása • Szürettek, betakarítások • Egészségvető szervezünk, mely során az egészséges táplálkozást támogatva zöldség és gyümölcssalátákat készítünk a szülők segítségével. • Dióverés • Vásárlás a piacon, illetve a boltban (zöldségek, gyümölcsök) • Gyümölcsnapok • Gyümölcssteák készítése • A lábstatikai rendellenességek céljából végzett játékos feladatokkal való ismerkedés, gyakorlás. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gyümölcsnapok • Gyümölcssteák készítése • Egészségvető: <ul style="list-style-type: none"> • „Ép testben, ép lélek” - Egészséges életmód – Vigyázzunk az egészségünkre! • Testrészekkel való ismerkedés, ismeretek bővítése • Érzékszerveinkkel való ismerkedés, ismeretek bővítése. • „Egészséges fogakért!”- fog- és szájpolálás • Látogatás a fogorvosi rendelőbe • Orvos munkájával való ismerkedés • Betegségek megelőzése • A lábstatikai rendellenességek céljából végzett játékos feladatokkal való ismerkedés, gyakorlás. • Mesék, versek, dalok hallgatása az egészségről, betegségről 	<ul style="list-style-type: none"> • Víz világnapjának megszervezése, megvalósítása • Föld Napjának megszervezése, megvalósítása <ul style="list-style-type: none"> • A külső környezetünk alakítása az udvarunkra virágültetést szervezünk. • Fut az ovi! • Vásárlás a piacon, illetve a boltban (zöldségek, gyümölcsök) • Gyümölcsnapok • Egészségvető szervezünk, mely során az egészséges táplálkozást támogatva zöldség és gyümölcssalátákat készítünk a szülők segítségével. • Sportszarnok látogatás a nagycsoportosoknak • A lábstatikai rendellenességek céljából végzett játékos feladatokkal való ismerkedés, gyakorlás. • Kirándulások 	<ul style="list-style-type: none"> • Mozgás a szabadban • Gyümölcsök fogyasztása

Az egészségfejlesztéssel összefüggő éves feladatok:

az egészséges táplálkozás, a mindennapi mozgás, testmozgás, a testi és lelki egészség fejlesztése, a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás, a személyi és környezeti higiéné.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Esélyegyenlőség, gyermekvédelem, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai együttnevelése

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a célunkat, hogy minden gyermeknek egyenlő esélye legyen az óvoda által biztosított tevékenységekre, a szeretetteljes féltő gondoskodásra függetlenül attól, hogy egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Gyermekvédelem

A gyermekvédelmi feladatok ellátására nagy hangsúlyt helyezünk. A gyermekvédelmi feladatokat az intézményvezető látja el. Az általános elvárások közül - a tolerancia, nyitottság, elfogadó, segítő attitűd, szeretetteljesség, következetesség – kiemelten fontos. Az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig figyelembe kell, hogy vegye a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből történő felzárkóztatásában. Biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.” (2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről 4.§)

Óvodánk – az Alapító okiratában megfogalmazottak szerint – vállalja:

- mozgásszervi
 - érzékszervi
 - enyhe értelmi fogyatékos
 - beszéd fogyatékos
 - egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő
- gyermekek fejlesztését, nevelését, akik a többi óvodás korú gyermekkel együtt nevelhetőek.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Az SNI gyermekek befogadásával kapcsolatos alapelvünk/hitvallásunk

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk. Az elvárások igazodnak a gyermekek fejlődési üteméhez, fejlesztésük megfelelő területen valósul meg, szervesen beépülve az óvoda napirendjébe. A fejlesztés mértéke egyéni terhelhetőség alapján történik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése az alábbiak figyelembevételével kerül megvalósításra:

Személyi feltételek:

- Az együttnevelésben részt vevő szereplők: a család, a gyermek, a gyermekközösség, az óvodapedagógus, a fejlesztőpedagógusok, a nevelőtestület.
- A befogadó környezet megteremtése érdekében szükség esetén konzultálunk külső szakemberrel.

A szükséges tárgyi feltételek:

- A szakember által javasolt speciális fejlesztőeszközök és mindennapi tevékenységet segítő eszközök.
- Fejlesztőszobák/logopédiai szobák, tornaszobák.
- Fejlesztőprogramok, feladatlapok.
- Szakkönyvek.

Célok

- Az óvodai nevelés általános pedagógiai céljaival megegyező célok, illetve azok kiegészítése olyan speciális részcélokkal, melyek által a SNI gyermekek is elérhetik a lehető legnagyobb önállóságot.
- A többségtől eltérő gyermekek elfogadása, elfogadtatása; a többséggel való együttélésük segítése.
- A sérült és ép gyermekek együttnevelésével az esélyegyenlőség megteremtése.

Feladatok

- A gyermek óvodába kerülése után, ha problémát, zavart észlelünk a gyermek fejlődésében, szakember segítségét kérjük a szülővel egyetértésben.
- A szakszolgálat útmutatása alapján a gyermek részére egyéni fejlesztési tervet készít a fejlesztő, melynek alapján foglalkoztatását megvalósítja.
- A szakember dönti el, hogy gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus stb. bevonása szükséges-e a fejlesztés megvalósításához.

SNI gyermekek sérülés specifikus fejlesztésének feladatai SNI gyermek fejlesztésének alapjául az illetékes szakszolgálat szakvéleménye szolgál.

1. A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgás szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat

- a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése,
- a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése,
- az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, a megtanult mozgás alkalmazására nevelés.
- Az óvodában biztosítani kell a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és étletteret (az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikai eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.
- Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció és a terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai tevékenységek körébe kell beépíteni. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

2. *Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek*

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az

- Egészséges társakkal való együttneveléssel az együttműködés, a kommunikáció fejlődésének segítése.
- Ingergazdag környezet biztosítása, élménylehetőségek.
- Alapvető magatartási, viselkedési szabályok megismertetése, gyakoroltatása.
- Folyamatos gyógypedagógiai megsegítés

3. *Beszéd-fogyatékos gyermek*

Beszéd-fogyatékos gyermek esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő. A beszéd-fogyatékos gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia, a folyamatos beszéd zavarai, logofóbia, centrális eredetű szerzett beszédzavarok, orrhangzós beszéd), illetve a beszédproblémákhoz társuló megismerési nehézségek és viselkedés zavarok miatt eltérően fejlődik.

Beszéd-fogyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az

- aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása,
- az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók,
- a vizuomotoros koordinációs készség javítása,

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.
- A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését.
- A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Azoknál a beszéd fogyatékos gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő, vagy a beszéd fogyatékosághoz a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósulhat meg.

4. A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat:

- a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával.
- A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen.
- További feladat megelőzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készültséget.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek

„Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

(2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről 4.§)

Cél

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség időben történő diagnosztizálása után az érintett gyermek mielőbb kapja meg a számára kidolgozott egyéni fejlesztést.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

Feladatok

- A fejlesztőpedagógus diagnosztizálja a problémát, fejlesztési programot készít, megkezdi, segíti és nyomon követi a gyermekek fejlesztését.
- Az óvodapedagógus differenciáltan – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a gyermek felzárkóztatását a többiekhez.
- A gyermekek érdeklődésének felkeltése és fenntartása változatos tevékenységek kínálatával.
- A gyermekek fejlődésének nyomon követése, rögzítése.
- Kapcsolattartás, együttműködés a szülőkkel.

Beilleszkedési nehézséggel küzdő kisgyermek:

Az, aki az óvodai élet szabályaihoz nehezen alkalmazkodik, nehezen kapcsolódik be a közös tevékenységekbe, csak azzal szeret foglalkozni, ami őt érdekli, így félő, hogy kevesebb dolgot fog megtanulni az óvodában, mint társai.

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek:

- Tanulási nehézséggel küzdők (lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok).
- Tanulási zavarral küzdők (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, és súlyosabb beszédhiba).

Magatartászavarok miatt problémás gyermek

- Visszahúzó (regresszív) és depresszív (félénk, csendes)
- Ellenséges (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív)

Az óvodai nevelés elsődleges feladata a kommunikációs, szociális és kognitív habilitáció, terápia. Ennek érdekében fontos a természetes élethelyzetek kihasználása a fejlesztésre, egyénileg motiváló, speciálisan a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó módon.

Az óvodai fejlesztés minden esetben pszichológiai képességmérés, fejlődési szint és szociális adaptáció követése alapján, egyéni tervekkel történik, speciális módszerekben képzett szakemberek segítségével.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésének feladatai

- A részképességek hiányának feltérképezése után az egyéni fejlődési ütem meghatározása.
- Fejlesztés egyes területeinek a gyermek szintjének megfelelő lépésekre bontása és használata.
- Megfelelő módszerek, eszközök megtervezése, kidolgozása.
- A szülőkkel, az óvodapedagógusokkal és a dajkákkal a rendszeres, folyamatos konzultáció megvalósítása.

Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek

Gyermekeink szociális háttere igen szélsőséges képet mutat. Munkánk tervezésénél figyelembe vesszük az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit épp úgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyermeket nevelő, esetleg csonka családokét. A

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők általában csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.

Feladatunk az óvoda világát nehezen elfogadó, ill. együtt nem működő esetleg gyermeküket is elhanyagoló családokkal való –együttműködésre készítő- kapcsolattartás.

A hátrányos helyzet általános okai

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje
- A család lakhelye és környezete
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota
- A családtagok száma

Környezeti okok

- Sokgyermekes család (3 vagy több gyermek)
- Szűkös lakásviszonyok (család magas létszáma, több generáció együttélése)
- Szülők iskolázatlansága
- Nevelési hiányosságok (kettős nevelés, felügyelet és gondozás hiánya, helytelen bánásmód, brutalitás, érzelmi sivárság, közömbösség, könnyelmű, felelőtlen életvitel, bűnöző családi háttér)
- Negatív hatású baráti kör

Anyagi okok

- Munkanélküliség
- Létfelmaradás 1 főre jutó jövedelem
- A szülő csökkent képességű, vagy munkaképtelen
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi okok

- Születési rendellenesség, vagy szerzett fogyatékosság
- Tartós betegség
- Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- Higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek célja: a hátrányos és a halmozottan hátrányos gyermekek érdekében tett intézkedésekkel, gyermekközpontúsággal, családorientált szemlélettel, az együttműködések elősegítésével az esélyteremtés növelése, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésében bekövetkezett pozitív változások elősegítése.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

- Olyan pedagógiai környezetet alakítunk ki, ahol a befogadó nevelés megvalósul az egyenlő hozzáférés biztosításával.
- Megvalósul az integráció.
- Hozzájárulunk a kialakult előítéletek lebontásához, az újabb előítéletek kialakulásának megelőzéséhez.
- Probléma felismerése és feltárása: Figyelünk a csak tünetekkel jelzett, ki nem mondott gyermeki segélykérésre.
- A pedagógiai intézkedéseket a gyermek személyiségéhez igazítjuk.
- A gyermeki szükségletek kielégítését megvalósítjuk.
- Az egyéni bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazásával a gyermeki fejlődést nyomon követjük.
- A prevenciós, korrekciós testi, lelki nevelési feladatokat ellátjuk a megfelelő szakember bevonásával és a szülőkkel együttműködve.
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szocializációját speciálisan fejlesztjük.
- A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre fordított kiemelt odafigyelést megvalósítjuk. A játékba való beilleszkedésüket támogatjuk.
- Az inkluzív nevelés értékeinek indirekt közvetítését és a szemléletformálást megvalósítjuk.

Kiemelten tehetséges gyermekek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Célunk: a tehetséges gyermekek felismerése, egyéni képességeinek fejlesztése, céltudatos képességfejlesztése. Alapos gyermekismeret birtokában az egyes területeken kimagasló egyéniségek felismerése (zenei, irodalmi, képzőművészet, sport terén). Pályázatokra, versenyekre való felkészítésük, részvételük megszervezése. A családdal való együttműködés.

Kivételes képességű gyermekek, tehetségek

- Intellektuális tehetség
- Művészi tehetség
- Pszichomotoros tehetség
- Szociális tehetség

A kiemelkedő gyermekek teljesítményei nem mindig jók, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes, valamilyen pszichés problémával küzdhetnek. (mánia, hiperaktivitás, autisztikus tünet)

Az kiemelt figyelmet igénylő gyermek integrálásának a pedagógiai gyakorlata/folyamata

- A gyermek szakértői vizsgálatát előkészítjük.
- Tájékoztatjuk a gyermek szüleit az őket megillető jogokról, köteleességekről, és a fejlesztés eredményeiről.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

- A gyermek kontrollvizsgálatát figyelemmel kísérjük.
- A gyermek sérüléséhez igazodóan a szakértői véleményben előírt szakirányú végzettségű pedagógushoz irányítjuk.

A gyermeki fejlődés nyomon követésének ajánlott dokumentumai

- OVI Krétában a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció
- Szakvélemények

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el az iskolaérettség, melyek eldöntése nem a nevelőtestület kompetenciája. Az iskolába kerülő gyermekkel szemben a befogadó intézmény elvárásai tükröződnek.

Dömsödi Nagyközségi Óvoda és Bölcsőde
„Harmóniában a természettel”
Pedagógiai Program
2025.

ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK

Intézmény OM - azonosítója: 037286	Igazgató: Madarász Mária
Legitimációs eljárás	
A nevelőtestület a 13/2025. (VIII.25.) Nt.sz. határozatszámon elfogadta: Dr Siketné Gem Andrea nevelőtestület nevében Tóthné Kalló Judit alkalmazotti közösség nevében	Véleménynyilvánítók: Horog Anna szülők közössége nevében
2/2025. (VIII.25.) Intézményvezetői határozatszámon jóváhagyta: igazgató 	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: intézményi hirdetőtáblán és az irodákban hozzáférhető módon.	
Érvényes: A kihirdetés napjától 2025. szeptember 01-től visszavonásig Kihirdetve: 2025. augusztus 25-én Iktatószám: Ó/186/2025	